

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Μαθηματικά

Β' Δημοτικού

Μέρος 5

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Συγγραφική ομάδα:

Δεληγιάννη Ελένη
Καραμάνου Μαριάννα
Παναούρα-Μάκη Γεωργία
Παντζιαρά Μαριλένα
Παπαριστοδήμου Έφη
Σιακαλλή Μύρια

Συντονιστές:

Παναούρα Ρίτα, Πανεπιστήμιο Frederick
Πίπτα-Πανταζή Δήμητρα, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Χρίστου Κωνσταντίνος, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Επιστημονικός συνεργάτης:

Πιπτάλης Μάριος, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σύνδεσμος επιθεωρητής:

Χαμπιαούρης Κώστας

Ηλεκτρονικός σχεδιασμός και σελίδωση:

Χατζηθεοδοσίου Άντρον, Λειτουργός Υπηρεσίας
Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Επιμέλεια έκδοσης:

Άστρα-Ιωάννου Μαρίνα, Λειτουργός Υπηρεσίας
Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Συντονισμός έκδοσης:

Παρπούνας Χρίστος, Συντονιστής Υπηρεσίας
Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Ευχαριστίες:

Η ομάδα ανάπτυξης του διδακτικού υλικού των Μαθηματικών ευχαριστεί όλους τους εκπαιδευτικούς για την ουσιαστική και πολύτιμη ανατροφοδότηση που παρείχαν για την ετοιμασία των βιβλίων της Β΄ τάξης.

Α΄ Έκδοση: 2018

Ανατύπωση 2020

Εκτύπωση: A.S. PrintXPress Ltd

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ISBN: 978-9963-0-1667-9

Τα Μαθηματικά έχουν πρωτεύοντα ρόλο στους σχεδιασμούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στο νέο εκπαιδευτικό περιβάλλον που οικοδομείται. Με την εφαρμογή του αναθεωρημένου Αναλυτικού Προγράμματος Μαθηματικών, οι σκοποί, οι στόχοι, το περιεχόμενο, οι μέθοδοι διδασκαλίας και αξιολόγησης στο μάθημα διαφοροποιούνται. Στηρίζονται σε διεθνή αποτελέσματα και σε διεθνώς δοκιμασμένες πρακτικές και λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά στην Κύπρο κατά τη μετάβασή τους από τη μία βαθμίδα εκπαίδευσης στην άλλη. Επίσης, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον εκσυγχρονισμό των Μαθηματικών, ώστε να έχουν άμεση σχέση και εφαρμογή στην καθημερινή ζωή, να αναπτύσσουν την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητα και γενικά να συνάδουν με τις ανάγκες της κοινωνίας μας και με τα Αναλυτικά Προγράμματα των πλείστων χωρών της Ευρώπης.

Ανάμεσα στις προτεραιότητές μας είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης σύνθετων προβλημάτων, ώστε τα σημερινά παιδιά και αυριανοί πολίτες να αποκτήσουν τέτοιες δεξιότητες που να προωθούν την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της καινοτομίας, κάτι που σήμερα είναι απαραίτητο στη σύγχρονη κοινωνία. Με βάση αυτές τις προτεραιότητες που θέσαμε, ξεκίνησε η συγγραφή των νέων βιβλίων των Μαθηματικών, τα οποία απευθύνονται σε όλα τα παιδιά, έτσι ώστε να ικανοποιούν τις ιδιαιτερότητες του καθενός.

Τα νέα εγχειρίδια των Μαθηματικών περιλαμβάνουν πρωτοποριακές μεθόδους και πρακτικές διδασκαλίας. Τα παιδιά διερευνούν τις μαθηματικές έννοιες με τρόπο που υποκινεί το ενδιαφέρον και την περιέργειά τους. Επιλύουν προβλήματα της καθημερινότητας και έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν έννοιες και να αποκτήσουν δεξιότητες ανάλογα με τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους. Αξιοποιούν, ταυτόχρονα, τη σύγχρονη τεχνολογία με τρόπο που συμβάλλει αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων της μαθηματικής εκπαίδευσης.

Ελπιδοφόρος Νεοκλέους
Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης

ΕΙΚΟΝΙΔΙΑ

Δίπλα από κάθε δραστηριότητα υπάρχει ένα από τα πιο κάτω σύμβολα:

Χρησιμοποιώ κάρτες.

Συμπληρώνω, αντιστοιχίζω, σχεδιάζω.

Βάζω σε κύκλο.

Ζωγραφίζω, χρωματίζω.

Χρησιμοποιώ υλικά.

Επιλέγω.

Διαγράφω.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

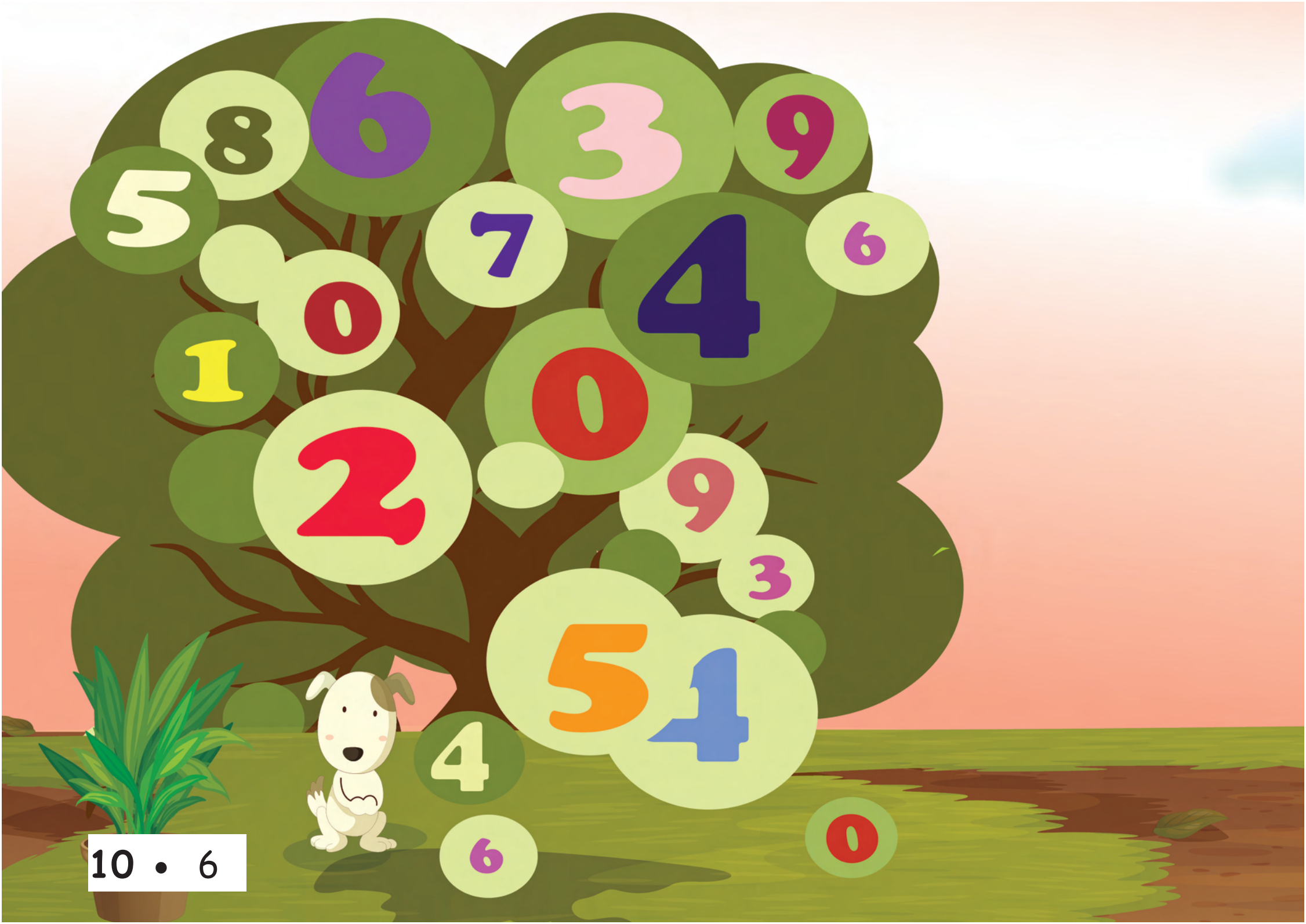
Σελίδα

ΕΝΟΤΗΤΑ 11..... 11

Πρόσθεση μέχρι το 100 - Μοτίβα πολλαπλασιασμού 3 και 4

ΕΝΟΤΗΤΑ 10..... 75

Πρόσθεση μέχρι το 100 - Μοτίβο πολλαπλασιασμού 6

10 • 6

ENOTHTA 11

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 1 ΚΑΙ 2

ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Τίτλος: Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες

Συγγραφέας: Ιούλιος Βέρν

Περίληψη:

Ο Φιλέας Φογκ ήταν ένας πλούσιος ερευνητής. Κάποια μέρα σκέφτηκε ότι μπορεί να κάνει τον γύρο του κόσμου σε 80 μέρες. Έτσι ξεκινάει παρέα με τον Πασπαρτού, τον υπηρέτη του, ένα περιπετειώδες ταξίδι από την Ευρώπη στην Ασία, την Αφρική και την Αμερική.

Ιούλιος Βερν
Ο γύρος
του Κόσμου
σε **80**
Ημέρες

Να εισηγηθείς έναν διαφορετικό τίτλο για το μυθιστόρημα, χρησιμοποιώντας όποιες λέξεις θέλεις από τις πιο κάτω:

μήνες, εβδομάδες, μέρες

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

(α) Πόσες μέρες έχει μια εβδομάδα;

(β) Πόσες μέρες έχουν τρεις εβδομάδες;

ΝΟΕΜΒΡΗΣ 2016

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

(γ) Ο Κυριάκος επισκέφθηκε την οδοντίατρο την Τρίτη στις 12/4/16.
Η επόμενη του επίσκεψη θα είναι σε 2 εβδομάδες. Ποια είναι η
ημερομηνία της επόμενης επίσκεψής του;

(δ) Ο Πάνος πηγαίνει στο γυμναστήριο κάθε Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη
και Παρασκευή. Είναι δυνατό να επισκεφθεί το γυμναστήριο 25 φορές
συνολικά σε έναν μήνα;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να σημειώσεις το χρονικό διάστημα με τη μεγαλύτερη διάρκεια σε κάθε περίπτωση.

(α)

1 μήνας

2 εβδομάδες

(β)

1 εβδομάδα

5 μέρες

(γ)

1 χρόνος

1 μήνας

(δ)

16 μέρες

3 εβδομάδες

(ε)

20 μέρες

1 μήνας

2. Να απαντήσεις στις ερωτήσεις.

(α) Στις 16 Ιουλίου του 1969 τρεις αστροναύτες ξεκίνησαν το πρώτο ταξίδι από τη Γη στη Σελήνη. Μετά από 4 μέρες προσγειώθηκαν στη Σελήνη. Περπάτησαν για περίπου 2 ώρες και ξεκουράστηκαν για ακόμα 7 ώρες. Μετά ξεκίνησαν το ταξίδι της επιστροφής που είχε διάρκεια 3 μέρες.

Η συνολική διάρκεια του ταξιδιού τους ήταν μεγαλύτερη ή μικρότερη από δύο εβδομάδες; Να εξηγήσεις.

Απάντηση: _____

(β) Την άνοιξη του 2004 μια ομάδα Ελλήνων ορειβατών κατάφερε να ανεβεί στην υψηλότερη κορυφή του κόσμου, το Έβερεστ. Η ανάβασή τους ξεκίνησε στις 13 Μαρτίου και ολοκληρώθηκε στις 16 Μαΐου.

Η διάρκεια της ανάβασής τους ήταν μεγαλύτερη ή μικρότερη από δύο μήνες; Να εξηγήσεις.

Απάντηση: _____

ΜΑΘΗΜΑ 3

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

2016

<p>Γενάρης</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1 2 3</p> <p>4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 12 13 14 15 16 17</p> <p>18 19 20 21 22 23 24</p> <p>25 26 27 28 29 30 31</p>	<p>Φλεβάρης</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1 2 3 4 5 6 7</p> <p>8 9 10 11 12 13 14</p> <p>15 16 17 18 19 20 21</p> <p>22 23 24 25 26 27 28</p> <p>29</p>	<p>Μάρτης</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1 2 3 4 5 6</p> <p>7 8 9 10 11 12 13</p> <p>14 15 16 17 18 19 20</p> <p>21 22 23 24 25 26 27</p> <p>28 29 30 31</p>	<p>Απρίλης</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1 2 3</p> <p>4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 12 13 14 15 16 17</p> <p>18 19 20 21 22 23 24</p> <p>25 26 27 28 29 30</p>
<p>Μάης</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1</p> <p>2 3 4 5 6 7 8</p> <p>9 10 11 12 13 14 15</p> <p>16 17 18 19 20 21 22</p> <p>23 24 25 26 27 28 29</p> <p>30 31</p>	<p>Ιούνιος</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1 2 3 4 5</p> <p>6 7 8 9 10 11 12</p> <p>13 14 15 16 17 18 19</p> <p>20 21 22 23 24 25 26</p> <p>27 28 29 30</p>	<p>Ιούλης</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1 2 3</p> <p>4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 12 13 14 15 16 17</p> <p>18 19 20 21 22 23 24</p> <p>25 26 27 28 29 30 31</p>	<p>Αύγουστος</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1 2 3 4 5 6 7</p> <p>8 9 10 11 12 13 14</p> <p>15 16 17 18 19 20 21</p> <p>22 23 24 25 26 27 28</p> <p>29 30 31</p>
<p>Σεπτέμβρης</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1 2 3 4</p> <p>5 6 7 8 9 10 11</p> <p>12 13 14 15 16 17 18</p> <p>19 20 21 22 23 24 25</p> <p>26 27 28 29 30</p>	<p>Οκτώβρης</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1 2</p> <p>3 4 5 6 7 8 9</p> <p>10 11 12 13 14 15 16</p> <p>17 18 19 20 21 22 23</p> <p>24 25 26 27 28 29 30</p> <p>31</p>	<p>Νοέμβρης</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1 2 3 4 5 6</p> <p>7 8 9 10 11 12 13</p> <p>14 15 16 17 18 19 20</p> <p>21 22 23 24 25 26 27</p> <p>28 29 30</p>	<p>Δεκέμβρης</p> <p>Δ Τ Τ Π Π Σ Κ</p> <p>1 2 3 4</p> <p>5 6 7 8 9 10 11</p> <p>12 13 14 15 16 17 18</p> <p>19 20 21 22 23 24 25</p> <p>26 27 28 29 30 31</p>

(α) Να σημειώσεις την ημερομηνία των γενεθλίων σου.

(β) Να συμπληρώσεις το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας των γενεθλίων σου και της τελευταίας μέρας του χρόνου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΜΑΗΣ 2016						
Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

1. Ποια είναι η ορθή ημερομηνία;

(α) Πότε είναι η Πρωτομαγιά;

1/5/16

4/5/16

(β) Η Διεθνής Ημέρα Οικογένειας είναι δύο εβδομάδες μετά την Πρωτομαγιά.

18 Μαΐου 2016

15 Μαΐου 2016

(γ) Τα γενέθλια του Γιάννη είναι τρεις εβδομάδες μετά την Πρωτομαγιά.

22.5.16

24.5.16

(δ) Η Ημέρα του Παιδιού είναι έναν μήνα μετά την Πρωτομαγιά.

1/7/16

1/6/16

2. Σε ποιο χρονικό διάστημα αναφέρεται ο πιο κάτω λογαριασμός;

ΑΠΟΚΟΜΜΑ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Αριθμός Λογαριασμού	Ψηφία Ελέγχου	Περίοδος Κατανάλωσης	Ποσό πληρωμής
416 7885351 0	965	21/7/2015 -21/9/2015	€202,18

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
Electricity Authority of Cyprus

www.eac.com.cy

2016

Γενάρης							Φλεβάρης							Μάρτης							Απρίλης											
Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ					
						1	2	3					1	2	3	4	5	6	7							1	2	3				
4	5	6	7	8	9	10							8	9	10	11	12	13	14							4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17							15	16	17	18	19	20	21							11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24							22	23	24	25	26	27	28							18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31						29														25	26	27	28	29	30	

Διεθνής Ημέρα
της Γης

Μάης							Ιούνης							Ιούλης							Αύγουστος														
Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ								
						1							1	2	3	4	5												1	2	3	4	5	6	7
2	3	4	5	6	7	8							6	7	8	9	10	11	12									8	9	10	11	12	13	14	
9	10	11	12	13	14	15							13	14	15	16	17	18	19								15	16	17	18	19	20	21		
16	17	18	19	20	21	22							20	21	22	23	24	25	26								22	23	24	25	26	27	28		
23	24	25	26	27	28	29							27	28	29	30											29	30	31						
30	31																																		

Παγκόσμια Ημέρα
Περιβάλλοντος

Σεπτέμβρης								Οκτώβρης								Νοέμβρης								Δεκέμβρης							
Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ		Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ		Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ		Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	
				1	2	3	4							1	2			1	2	3	4	5	6					1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11		3	4	5	6	7	8	9		7	8	9	10	11	12	13		5	6	7	8	9	10	11	
12	13	14	15	16	17	18		10	11	12	13	14	15	16		14	15	16	17	18	19	20		12	13	14	15	16	17	18	
19	20	21	22	23	24	25		17	18	19	20	21	22	23		21	22	23	24	25	26	27		19	20	21	22	23	24	25	
26	27	28	29	30				24	25	26	27	28	29	30		28	29	30						26	27	28	29	30	31		
								31																							

Παγκόσμια Ημέρα
για τα Δικαιώματα
του Παιδιού

Χριστούγεννα

(β) Να συμπληρώσεις το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας των γενεθλίων σου και της τελευταίας μέρας του χρόνου.

Χριστούγεννα: 25/12/16 ή 25.12.16 ή 25 Δεκεμβρίου 2016

Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Παιδιού:

Διεθνής Ημέρα της Γης:

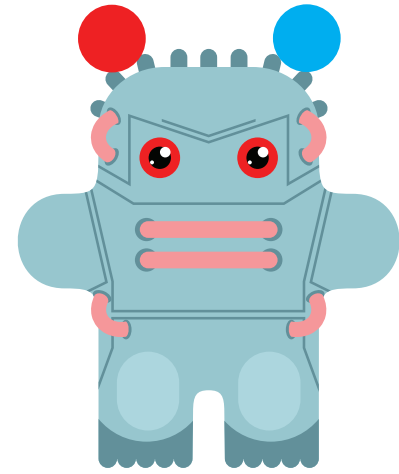
Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος:

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 4 ΚΑΙ 5

Ο Λίνο είναι ένα ρομπότ. Τώρα βρίσκεται στον αριθμό 5. Όταν πατήσεις το μπλε κουμπί, πηγαίνει 3 αριθμούς μπροστά. Όταν πατήσεις το κόκκινο κουμπί, πηγαίνει 4 αριθμούς προς τα πίσω.

(α) Ο Λίνο βρίσκεται στον αριθμό 58. Η Μαρίανα πάτησε αρχικά το μπλε κουμπί και ύστερα το κόκκινο κουμπί μια φορά. Σε ποιο αριθμό βρίσκεται ο Λίνο;

(β) Ποια κουμπιά θα πατήσει ο Λούκας, ώστε ο Λίνο να βρεθεί από τον αριθμό 52 στον αριθμό 44;

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

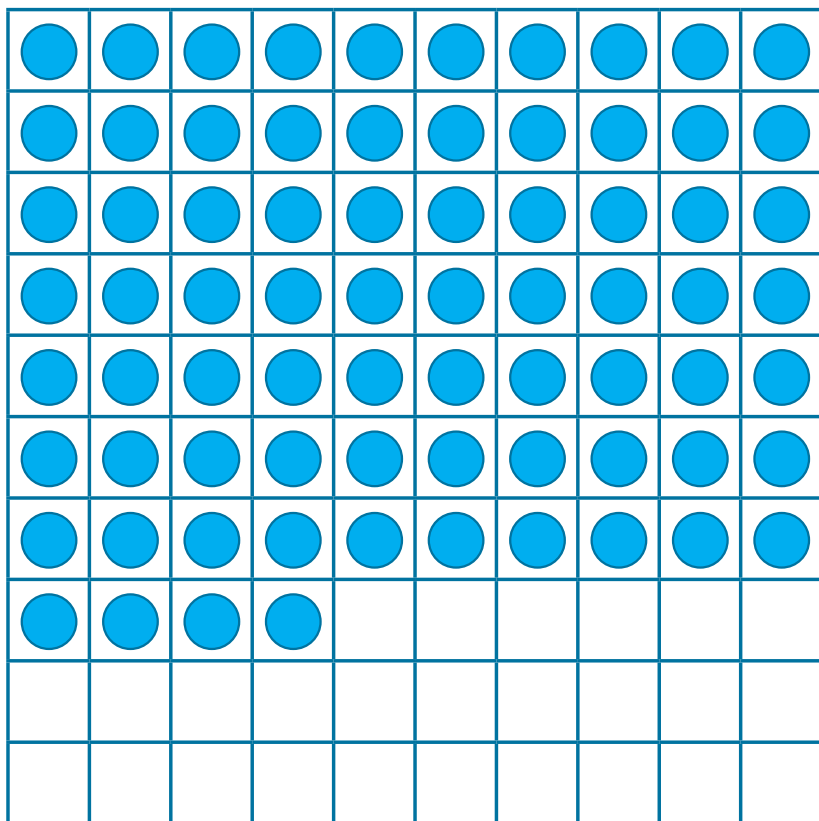
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	✗	✗
✗	✗	✗	✗	✗					

$$55 - 7 = 48$$

$$55 - 5 = 50$$

$$50 - 2 = 48$$

(a)

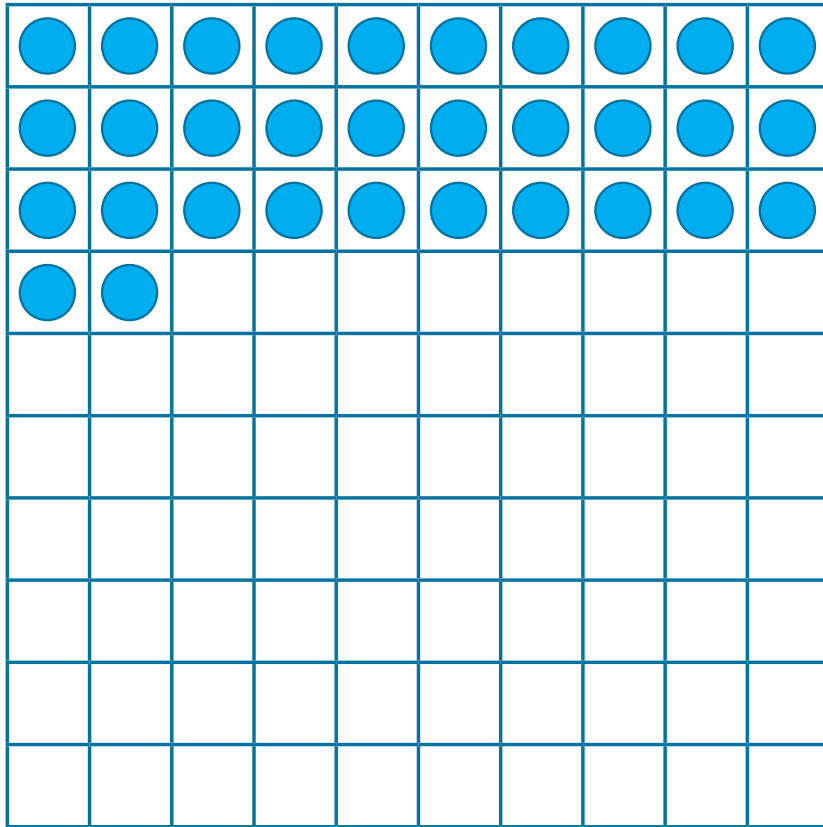

$$74 - 5 = \square$$

(β)

$$74 - 5 = \square$$

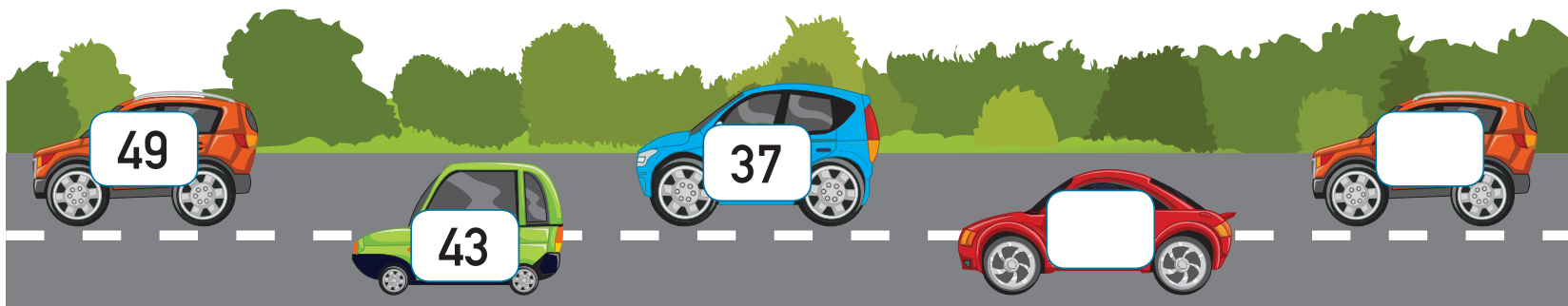

2. Να συμπληρώσεις τον πίνακα.

Τα χρήματα που έχω:	Αγόρασα:	Πόσα χρήματα μου έμειναν;
		
	<p>ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ» ΤΙΜΗ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΥ: €6</p>	
		

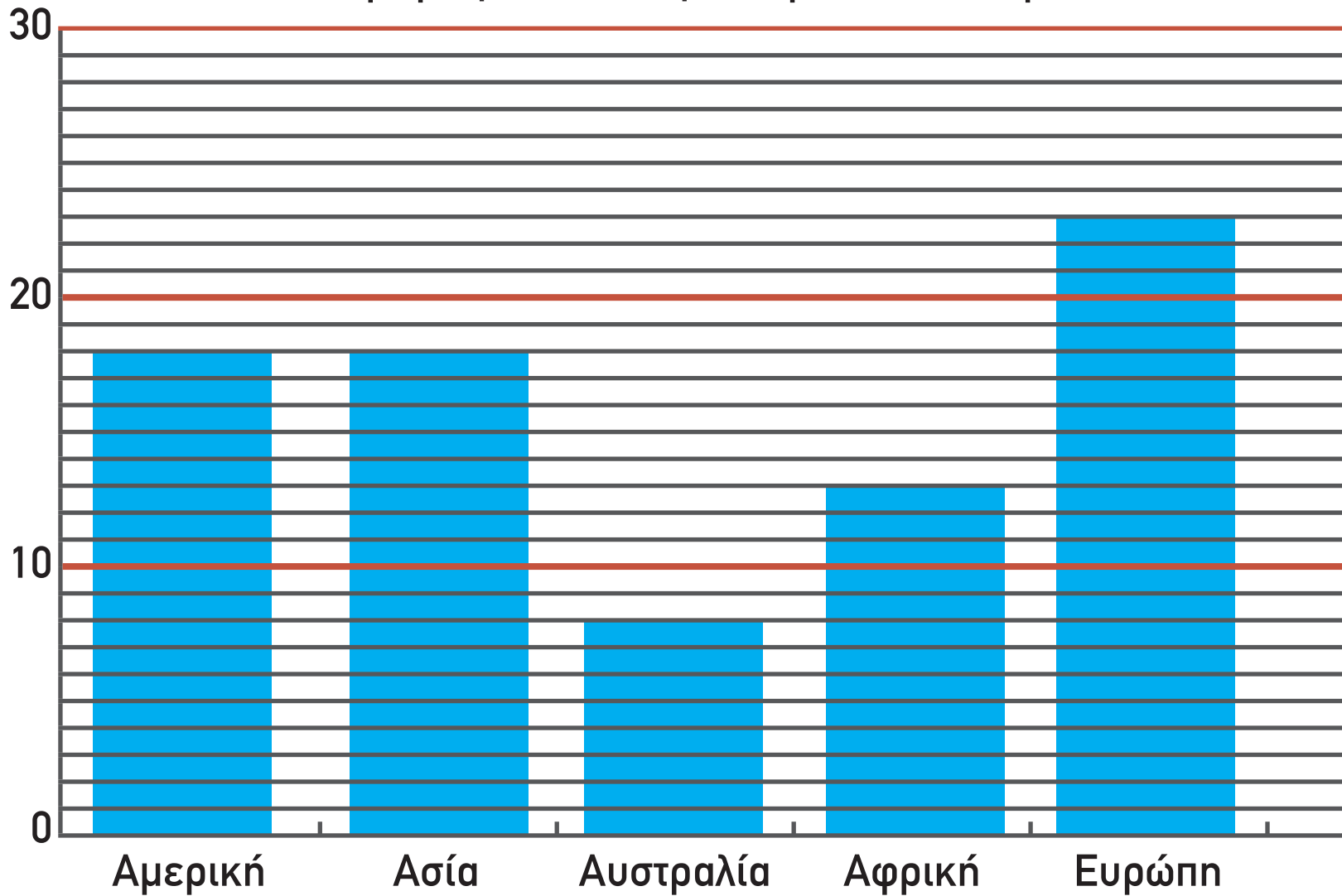
3. Να συμπληρώσεις τα μοτίβα.

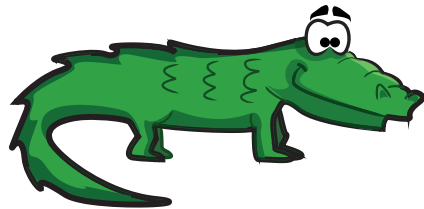

2. Να απαντήσεις στις ερωτήσεις.

Καταγωγή ζώων στον ζωολογικό κήπο Λεμεσού

(α) Πόσα ζώα προέρχονται από κάθε ήπειρο;

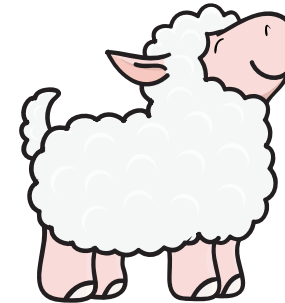
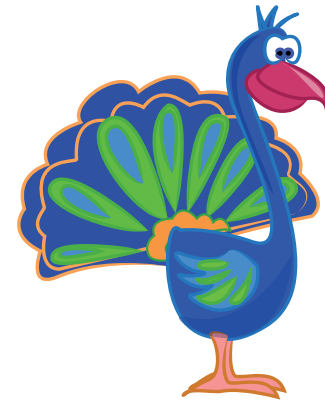
Αμερική:

Ασία:

Αυστραλία:

Αφρική:

Ευρώπη:

(β) Πόσα περισσότερα είναι τα ζώα από την Ευρώπη σε σχέση με τα ζώα από την Αφρική;

(γ) Πόσα περισσότερα είναι τα ζώα από την Ευρώπη σε σχέση με τα ζώα από την Αυστραλία;

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 6 ΚΑΙ 7

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ 1

Να βρεις διαφορετικούς τρόπους για να υπολογίσεις νοερά τη
διαφορά $65 - 8 = \square$

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ 2

Ο Πέτρος και η Εύα χρησιμοποίησαν διαφορετικούς τρόπους για να υπολογίσουν τη διαφορά $53 - 7 = \square$

$$53 - 3 = 50$$

$$50 - 4 = 46$$

Άρα $53 - 7 = 46$

$$53 - 3 = 43$$

$$43 + 3 = 46$$

Άρα $53 - 7 = 46$

- (α) Να συγκρίνεις τον τρόπο που εργάστηκε το κάθε παιδί.
- (β) Να εισηγηθείς έναν διαφορετικό τρόπο υπολογισμού της διαφοράς.
- (γ) Να χρησιμοποιήσεις όποιο τρόπο θέλεις για να βρεις τη διαφορά

$$44 - 7 = \square$$

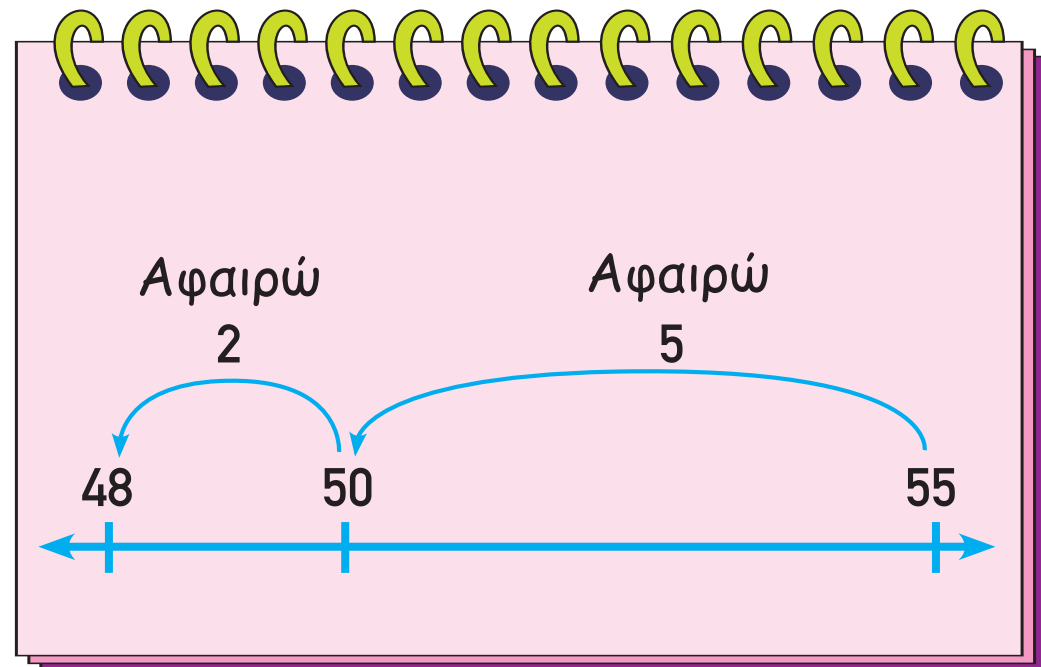
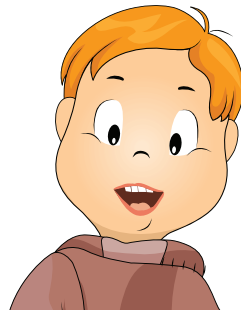

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

$$55 - 7 = 48$$

$$55 - 5 = 50$$

$$50 - 2 = 48$$

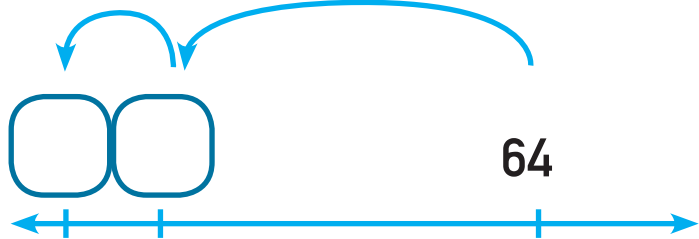

1. Να συμπληρώσεις τις αριθμητικές γραμμές και τις μαθηματικές προτάσεις.

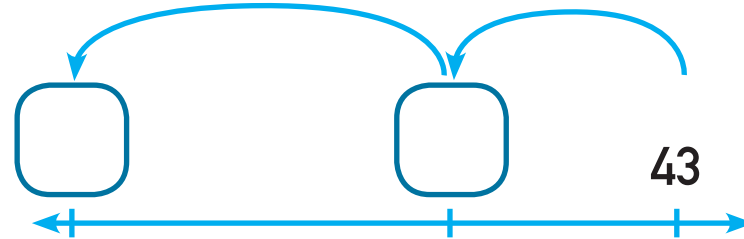
(α) $64 - 5 = \square$

Αφαιρώ 1   Αφαιρώ 4

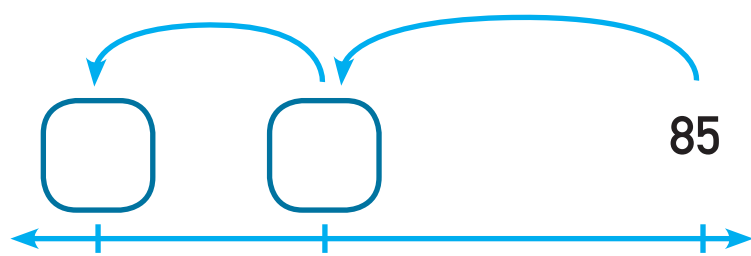
(β) $43 - 8 = \square$

Αφαιρώ 5   Αφαιρώ 3

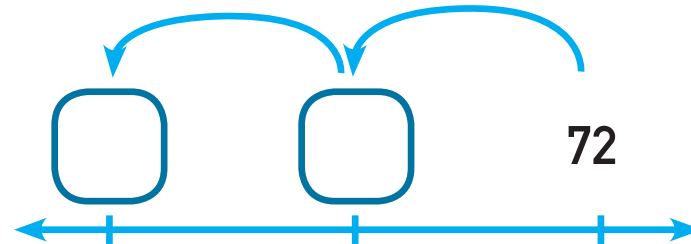
(γ) $85 - 8 = \square$

Αφαιρώ 3   Αφαιρώ 5

(δ) $72 - 4 = \square$

Αφαιρώ 2   Αφαιρώ 2

2. Να βρεις τη διαφορά.

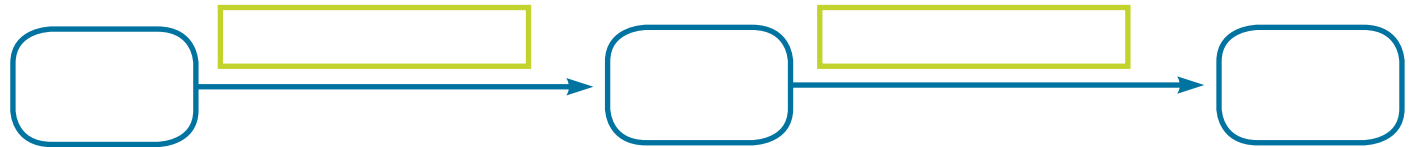
$33 - 7 = 26$

$56 - 8 = 48$

(α) $42 - 5 = \square$

(β) $81 - 4 = \square$

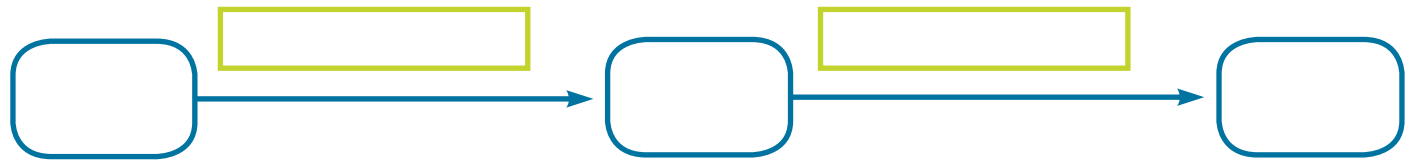

(γ) $63 - 6 = \square$

42 • 22

(δ) $74 - 8 = \square$

3. (α) Να συμπληρώσεις.

$$15 - 9 = \underline{\quad}$$
$$65 - 9 = \underline{\quad}$$
$$45 - 9 = \underline{\quad}$$

$$13 - 8 = \underline{\quad}$$
$$33 - 8 = \underline{\quad}$$
$$93 - 8 = \underline{\quad}$$

$$16 - 8 = \underline{\quad}$$
$$86 - 8 = \underline{\quad}$$
$$36 - 8 = \underline{\quad}$$

(β) Ποιες από τις πιο κάτω διαφορές έχουν το ψηφίο 8 στη θέση των μονάδων;

$$32 - 8 = \square$$

$$53 - 5 = \square$$

$$60 - 2 = \square$$

$$74 - 6 = \square$$

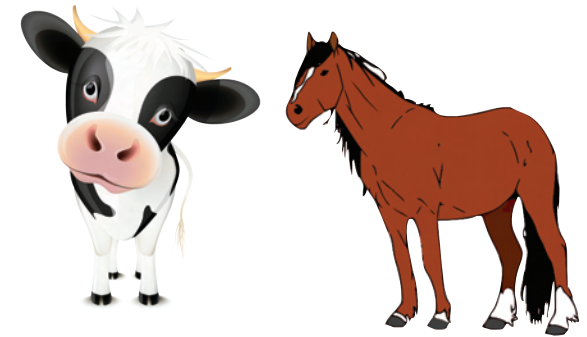
$$46 - 7 = \square$$

$$93 - 5 = \square$$

3. Να λύσεις τα προβλήματα.

(α) Μια αγελάδα καταναλώνει 52 L νερό τη μέρα. Ένα άλογο καταναλώνει 4 L νερό λιγότερο από την αγελάδα. Πόσα λίτρα νερό καταναλώνει ένα άλογο σε μια μέρα;

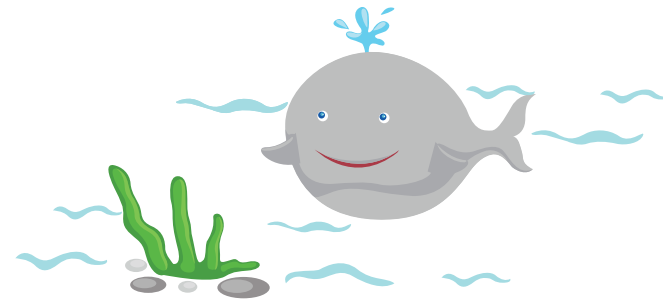
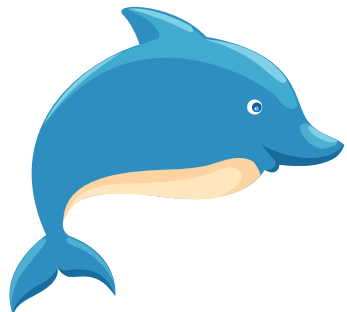

Απάντηση: _____

(β) Μια νεογέννητη φώκια ζυγίζει 64 kg. Μια νεογέννητη φάλαινα ζυγίζει 8 kg περισσότερο από τη φώκια. Ένα νεογέννητο δελφίνι ζυγίζει 5 kg λιγότερο από τη φάλαινα. Πόσα κιλά ζυγίζει το δελφίνι και πόσα η φάλαινα;

Απάντηση: _____

4. Να συμπληρώσεις τον πίνακα.

- Τα είδη Θηλαστικών και ερπετών μαζί είναι 4 λιγότερα από τα είδη πουλιών.
- Η διαφορά των Θηλαστικών από τα ερπετά είναι ίση με 1.
- Τα Θηλαστικά είναι περισσότερα από τα ερπετά.

Ζωολογικός Κήπος Λεμεσού

Πουλιά	33
Θηλαστικά	
Ερπετά	

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 8 ΚΑΙ 9

Ο αγώνας καλαθόσφαιρας μεταξύ δύο ομάδων έληξε με διαφορά 7 πόντων.

Ποιο μπορεί να είναι το αποτέλεσμα του αγώνα; Να συμπληρώσεις τα ψηφία των μονάδων στον κάθε πίνακα.

(α)

8		9	
---	--	---	--

(γ)

8		9	
---	--	---	--

(ε)

8		9	
---	--	---	--

(β)

8		9	
---	--	---	--

(δ)

8		9	
---	--	---	--

(στ)

8		9	
---	--	---	--

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να συμπληρώσεις τις μαθηματικές προτάσεις.

$$(α) \quad 68 + \square = 70$$

$$68 + \square = 71$$

$$68 + \square = 72$$

$$68 + \square = 73$$

$$68 + \square = 74$$

$$(β) \quad 55 - \square = 50$$

$$55 - \square = 49$$

$$55 - \square = 48$$

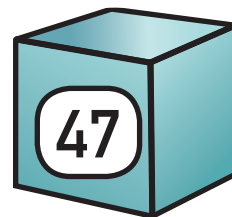
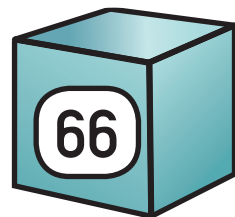
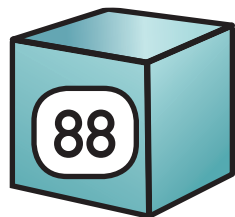
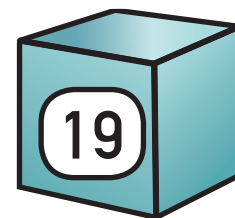
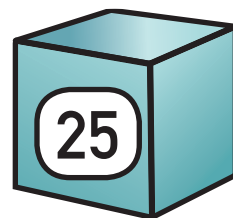
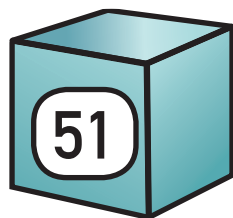
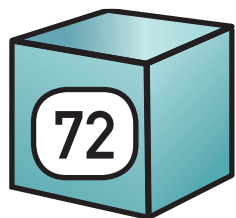
$$55 - \square = 47$$

$$55 - \square = 46$$

2. Να συμπληρώσεις τις μαθηματικές προτάσεις, χρησιμοποιώντας τους πιο κάτω αριθμούς μια φορά τον καθένα.

$$\square - \square = 4$$

$$\square - \square = 6$$

$$\square - \square = 4$$

$$\square - \square = 6$$

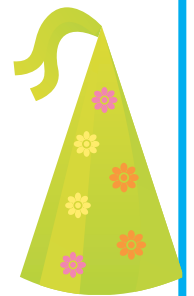
3. Να λύσεις τα πιο κάτω προβλήματα.

(α) Η Χριστίνα έδωσε στο ταμείο του κουκλοθέατρου €40 και πήρε ρέστα €4. Πόσα εισιτήρια αγόρασε, αν το κάθε εισιτήριο στοιχίζει €6;

Απάντηση: _____

(β) Ο Νίκος αγόρασε 7 συσκευασίες με καπέλα για το πάρτι του. Κάθε συσκευασία περιείχε 6 καπέλα. Πόσα καπέλα χρησιμοποιήθηκαν από τα παιδιά, αν έμειναν μόνο 5 καπέλα;

Απάντηση: _____

(γ) Η τάξη της Χριστίνας έχει 24 παιδιά. Τα 8 παιδιά παίζουν με τα σχοινάκια. Τα υπόλοιπα χωρίστηκαν σε 4 ομάδες, για να παίξουν ομαδικά παιχνίδια με μπάλες. Κάθε ομάδα έχει ίσο αριθμό παιδιών. Πόσα παιδιά έχει κάθε ομάδα;

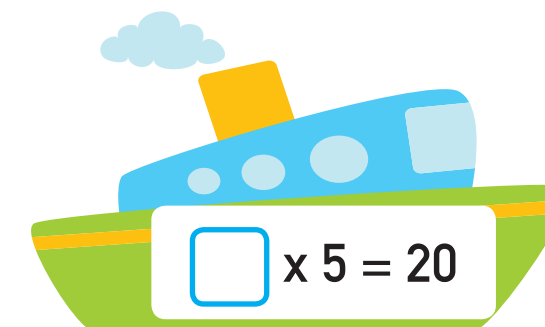
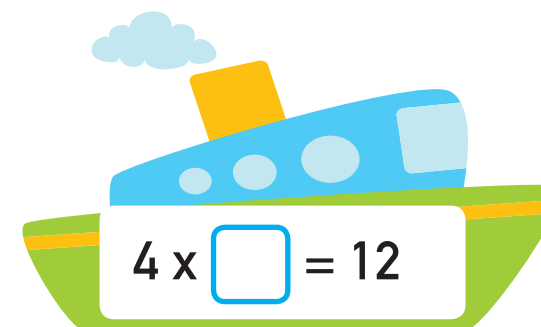
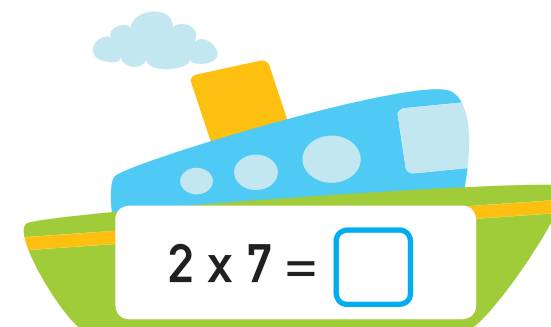
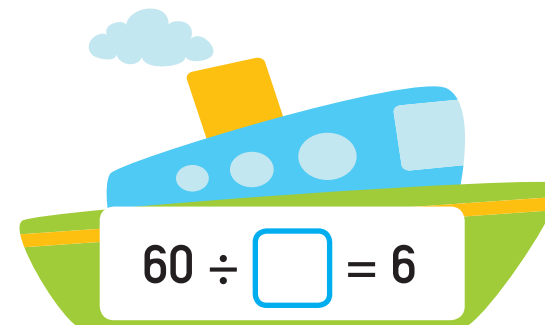
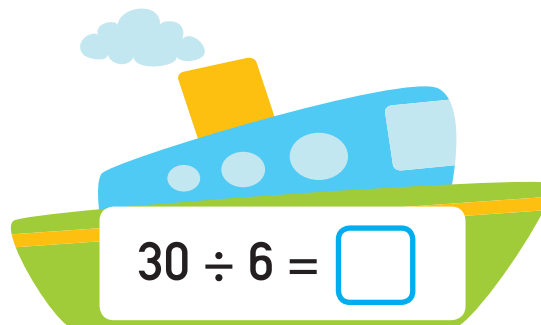
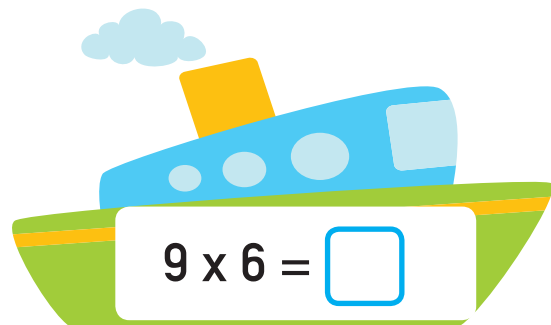
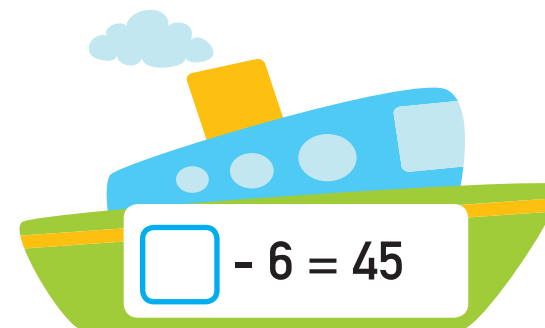
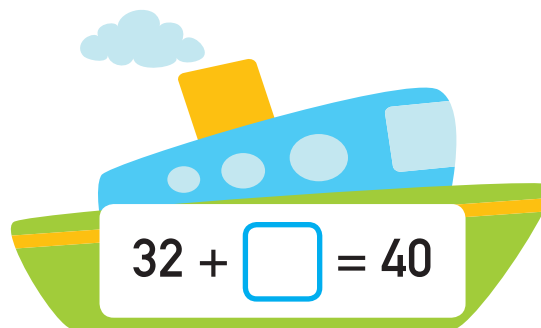
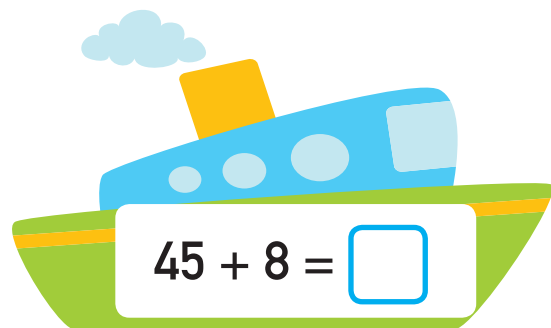

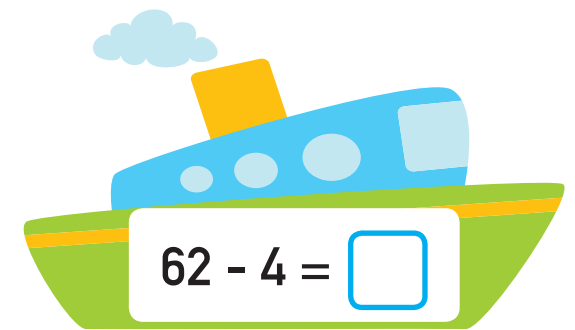
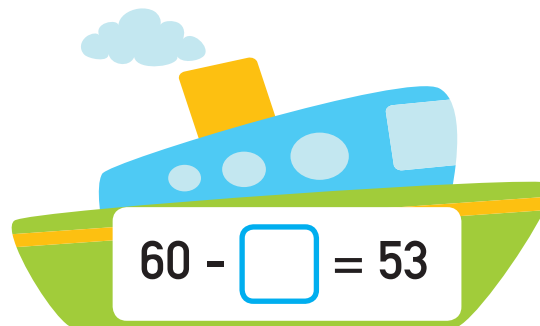
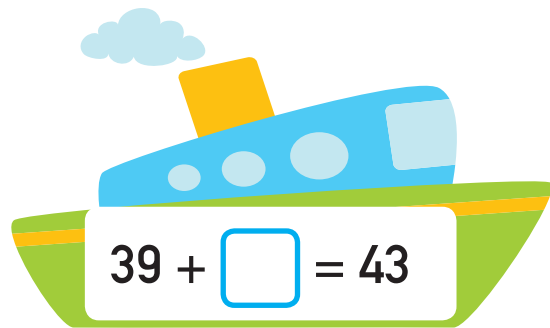
Απάντηση: _____

4. Να συμπληρώσεις τις μαθηματικές προτάσεις.

5. Να σημειώσεις τις μαθηματικές προτάσεις που έχουν ίσο αποτέλεσμα, όπως στο παράδειγμα.

(α) $34 - 5 = \square$	$34 - 4 - 1 = \square$	✓
(β) $40 + 4 - 2 = \square$	$40 - 2 = \square$	
(γ) $63 - 6 = \square$	$63 - 3 - 2 = \square$	
(δ) $75 + 5 - 2 = \square$	$80 - 2 = \square$	

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ

1. Να συμπληρώσεις.

ΜΑΗΣ 2016						
Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	Γενέθλια Στέλλας				

(α) Πόσες Δευτέρες είχε ο Μάης; _____

(β) Ποιες μέρες εμφανίζονται 5 φορές; _____

_____

(γ) Ποια μέρα της εβδομάδας ήταν η 30η Απριλίου; _____

(δ) Ποια μέρα της εβδομάδας θα είναι η 1η Ιουνίου; _____

(ε) Πότε είναι τα γενέθλια της Στέλλας; _____

(στ) Τα γενέθλια του Νίκου είναι δύο εβδομάδες μετά τα γενέθλια της

Στέλλας. Πότε είναι τα γενέθλια του Νίκου; _____

_____

2. Να λύσεις τα προβλήματα.

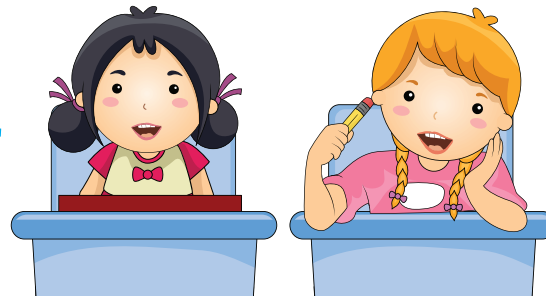

(α) Ο Κώστας βγάζει τον σκύλο του για βόλτα 2 ώρες κάθε μέρα.
Πόσες ώρες βγάζει τον σκύλο του για βόλτα σε μια εβδομάδα;

Απάντηση: _____

(β) Να απαντήσεις στην ερώτηση των κοριτσιών.

Σε 21 μέρες θα
πάμε εκδρομή!

Δηλαδή σε πόσες εβδομάδες
θα πάμε εκδρομή;

Απάντηση: _____

3. Να συμπληρώσεις τον αριθμό που σβήστηκε από το ημερολόγιο.

- Το ψηφίο των μονάδων είναι διπλάσιο από το ψηφίο των δεκάδων.
- Το άθροισμα των ψηφίων του είναι 6.

4. Να μελετήσεις το ημερολόγιο και να συμπληρώσεις.

2016

Γενάρης							Φλεβάρης							Μάρτης							Απρίλης								
Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ		
					1	2	3	1	2	3	4	5	6	7			1	2	3	4	5	6				1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10	8	9	10	11	12	13	14	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
11	12	13	14	15	16	17	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	22	23	24	25	26	27
18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	30	31											
25	26	27	28	29	30	31	29																						
Μάης							Ιούνης							Ιούλης							Αύγουστος								
Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ		
						1			1	2	3	4	5				1	2	3			1	2	3	4	5	6	7	
2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	22	
23	24	25	26	27	28	29	27	28	29	30				25	26	27	28	29	30	31									
30	31																												

Σεπτέμβρης							Οκτώβρης							Νοέμβρης							Δεκέμβρης								
Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ		
				1	2	3	4						1	2		1	2	3	4	5	6					1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11	3	4	5	6	7	8	9	7	8	9	10	11	12	13	5	6	7	8	9	10	11		
12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16	14	15	16	17	18	19	20	12	13	14	15	16	17	18		
19	20	21	22	23	24	25	17	18	19	20	21	22	23	21	22	23	24	25	26	27	19	20	21	22	23	24	25		
26	27	28	29	30	24	25	26	27	28	29	30	28	29	30	26	27	28	29	30	31									
							31																						

(α) Ποιος είναι ο πρώτος μήνας του χρόνου; _____

(β) Ποιος είναι ο τελευταίος μήνας του χρόνου; _____

(γ) Ποιος είναι ο τρίτος μήνας του χρόνου; _____

(δ) Ποιοι μήνες έχουν 30 μέρες; _____

_____

(ε) Ποιοι μήνες έχουν 31 μέρες; _____

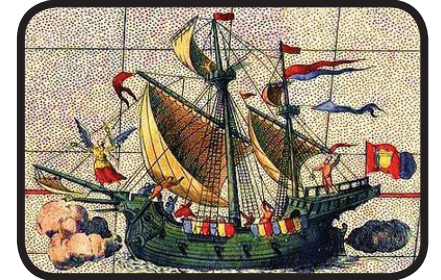
_____

(στ) Ποιος μήνας έχει τις λιγότερες μέρες; _____

5. Ο πρώτος γύρος του κόσμου πραγματοποιήθηκε από τον θαλασσοπόρο Φερδινάνδο Μαγγελάνο. Ο Μαγγελάνος ξεκίνησε από την Ισπανία στις 20 Σεπτεμβρίου του 1519 και μετά από ταξίδι 6 εβδομάδων κατάφερε να φτάσει στη Βραζιλία.

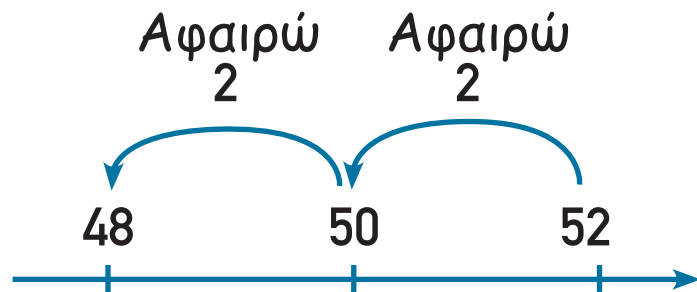
Ποιος ήταν ο μήνας άφιξης του Μαγγελάνου στη Βραζιλία;

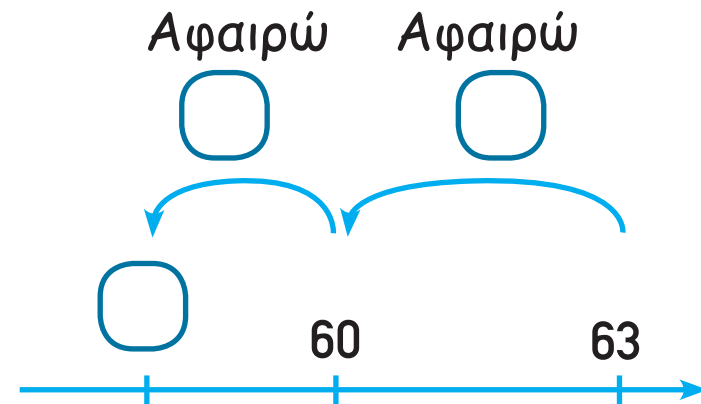

6. Να συμπληρώσεις τις αριθμητικές γραμμές και τις μαθηματικές προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

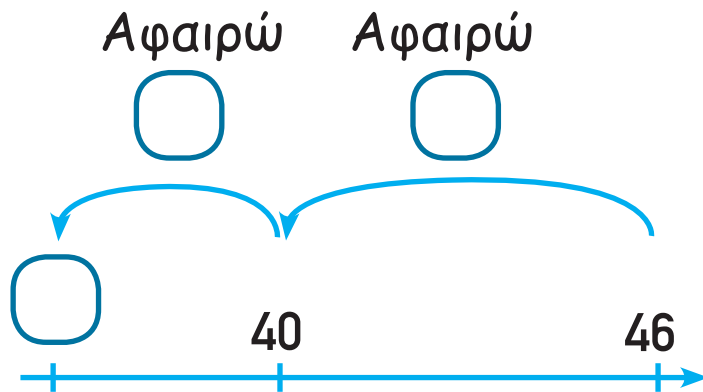
$$52 - 4 = \boxed{48}$$

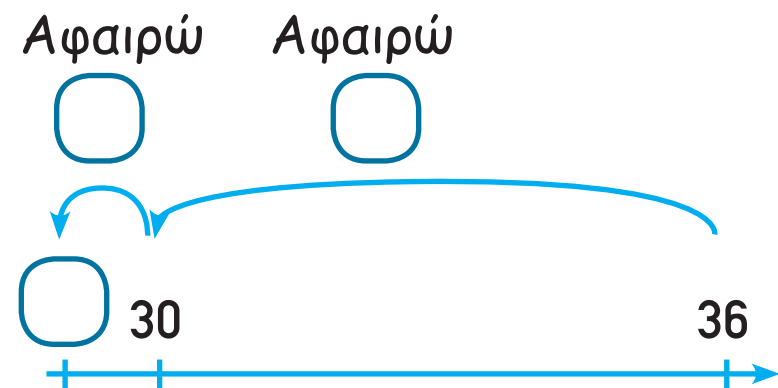
$$(α) 63 - 5 = \square$$

$$(β) 46 - 9 = \square$$

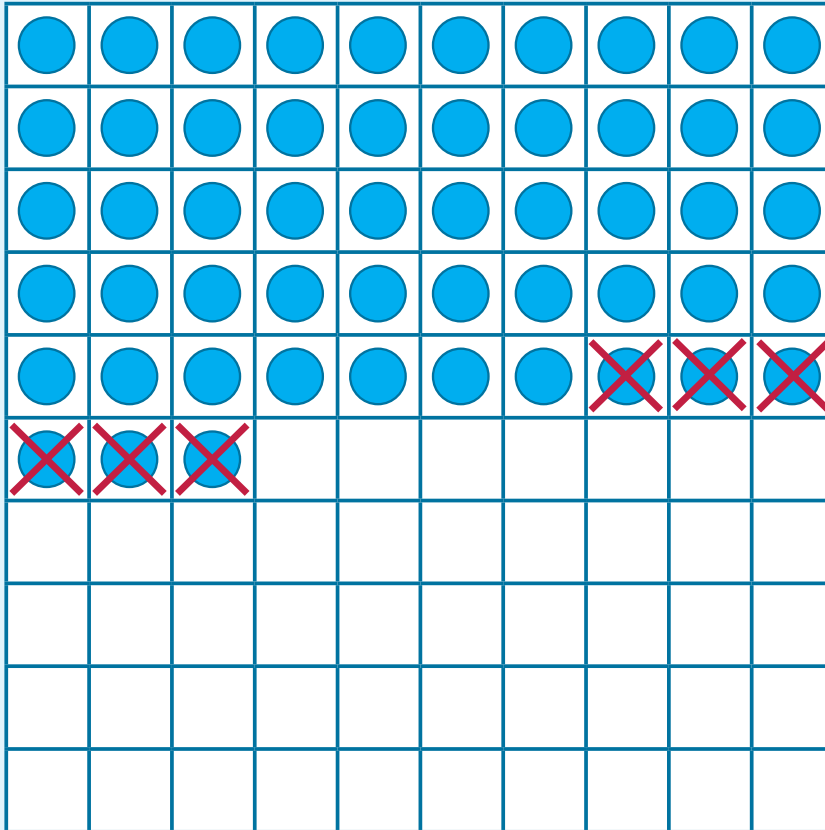

$$(γ) 36 - 7 = \square$$

7. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

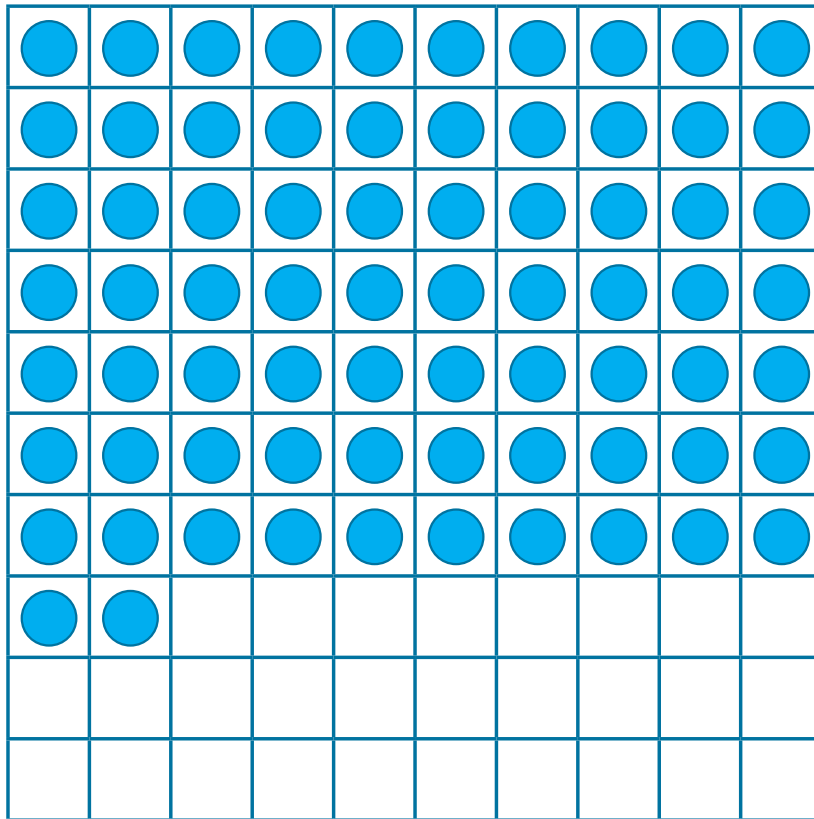

$$53 - 6 = 47$$

$$53 - 3 = 50$$

$$50 - 3 = 47$$

(a)

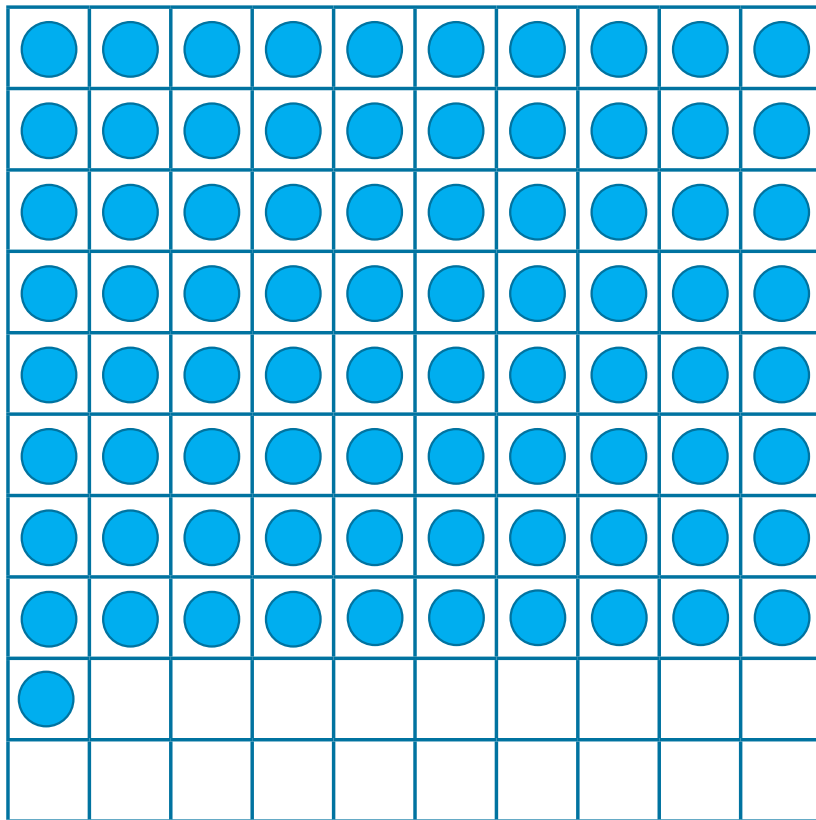

$$72 - 7 = \square$$

(β)

$$81 - 5 = \square$$

---

8. Να λύσεις τα προβλήματα.

(α) Ο μήνας Μάρτιος είχε 8 βροχερές μέρες. Πόσες μέρες του μήνα Μαρτίου δεν ήταν βροχερές;

Απάντηση: _____

(β) Στον εκδρομικό χώρο υπήρχαν το Σάββατο 83 άτομα. Την Κυριακή υπήρχαν 7 άτομα λιγότερα. Πόσα ήταν τα άτομα στον εκδρομικό χώρο την Κυριακή;

Απάντηση: _____

(γ) Για την περίοδο Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου ο κύριος Παύλος πλήρωσε €44 για νερό. Για την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου πλήρωσε €6 λιγότερα. Ποιο είναι το ποσό στο λογαριασμό νερού για την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου;

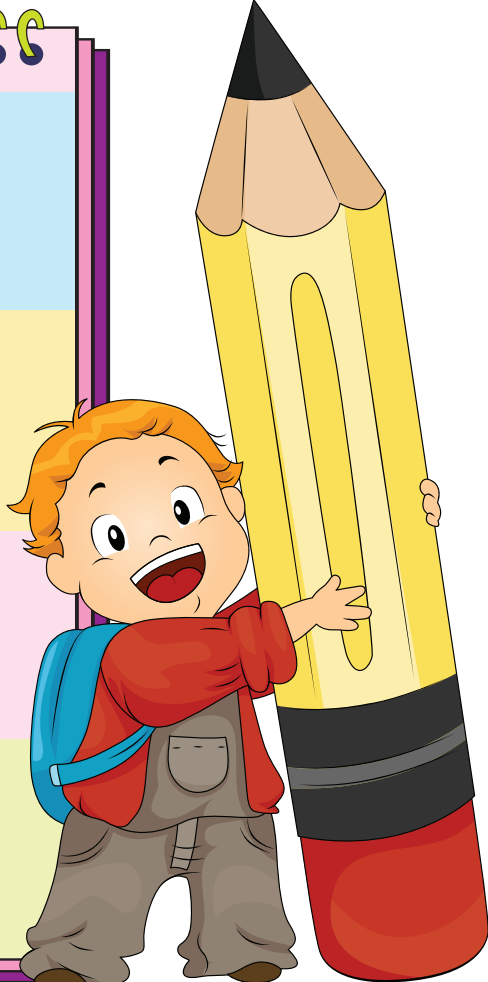

Απάντηση: _____

9. Ποια μαθηματική πρόταση έχει το μεγαλύτερο αποτέλεσμα σε κάθε ώρα;

α)	$72 - 7 = \square$	$72 - 8 = \square$
β)	$53 - 7 = \square$	$54 - 7 = \square$
γ)	$76 - 9 = \square$	$76 - 8 = \square$
δ)	$93 - 6 = \square$	$92 - 6 = \square$

10. Να συμπληρώσεις.

$$35 + 7 = 34 + \square$$

$$2 \times 8 = \square \times 4$$

$$\square + 4 = 5 + 47$$

$$3 \times 4 = \square \times 2$$

$$68 + \square = 4 + 69$$

$$4 \times 5 = 2 \times \square$$

$$5 + \square = 38 + 6$$

$$3 \times \square = 4 \times 6$$

$$64 - 8 = 63 - \square$$

$$12 \div 3 = \square \div 6$$

$$72 - 5 = 73 - \square$$

$$16 \div 2 = \square \div 4$$

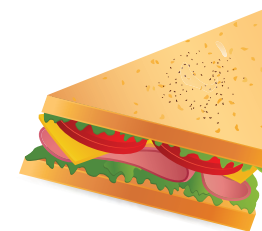
11. Να λύσεις τα προβλήματα.

(α) Το μήκος του σχοινιού στον χαρταετό του Λεωνίδα είναι 44 m. Το μήκος του σχοινιού στον χαρταετό του Ζαχαρία είναι 7 m μικρότερο. Πόσο είναι το μήκος του σχοινιού στον χαρταετό του Ζαχαρία;

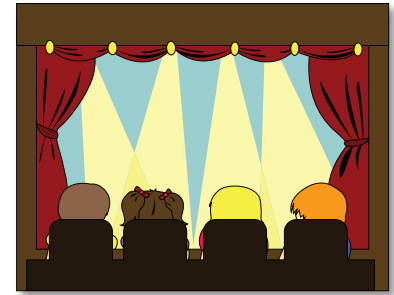
Απάντηση: _____

(β) Το κυλικείο του σχολείου μας είχε το πρωί 79 σάντουιτς. Στο πρώτο διάλειμμα πωλήθηκαν 32 σάντουιτς και στο δεύτερο 7 λιγότερα. Πόσα σάντουιτς δεν πωλήθηκαν;

Απάντηση: _____

(γ) Στην αίθουσα ενός σχολείου υπάρχουν 9 σειρές με καθίσματα. Σε κάθε σειρά υπάρχουν 6 θέσεις. Κατά τη διάρκεια μιας παράστασης κάθισαν όλα τα παιδιά της Β' τάξης και έμειναν 8 θέσεις κενές. Πόσα ήταν όλα τα παιδιά της Β' τάξης;

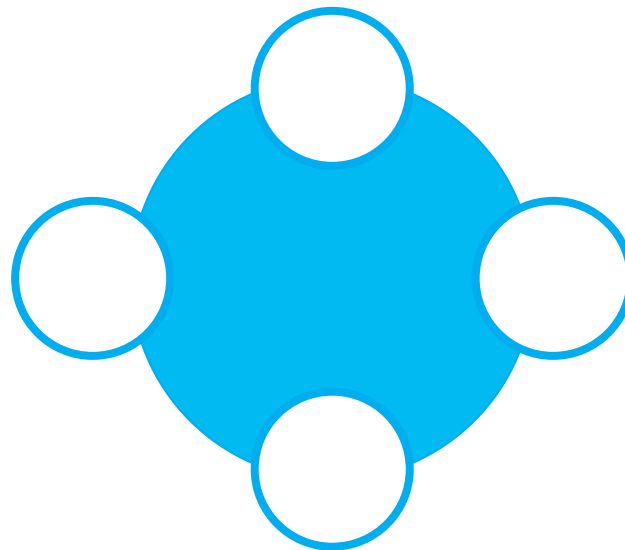
Απάντηση: _____

12. Ο Πάνος έγραψε έναν μονοψήφιο αριθμό. Μετά έγραψε στα δεξιά του έναν δεύτερο μονοψήφιο αριθμό. Από τον διψήφιο που προέκυψε αφάιρεσε το 9. Το αποτέλεσμα της αφάιρεσης ήταν 57. Ποιος ήταν ο αρχικός μονοψήφιος αριθμός που έγραψε ο Πάνος;

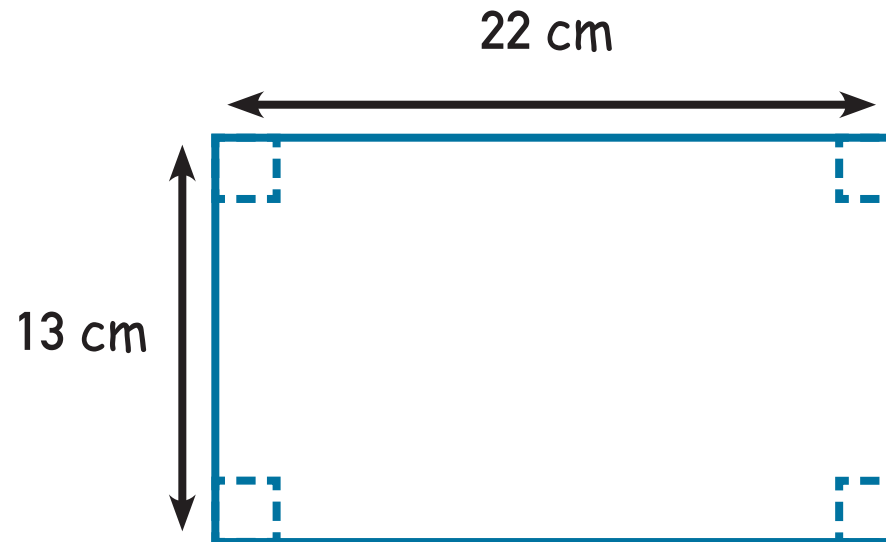

13. Να τοποθετήσεις τους αριθμούς 23, 21, 4, 8 στο πιο κάτω διάγραμμα, ώστε η διαφορά δύο γειτονικών αριθμών να είναι περιττός αριθμός.

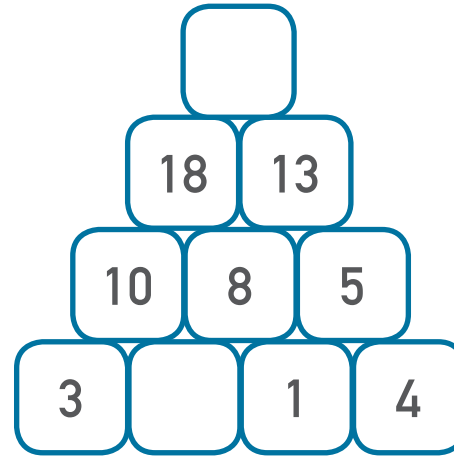
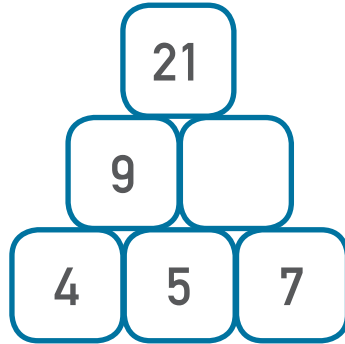
14. Η Μαρία έχει ένα ορθογώνιο χαρτόνι με διαστάσεις 22 cm και 13 cm. Από το χαρτόνι αυτό θα αφαιρέσει 4 τετράγωνα κομμάτια, όπως δείχνουν οι διακεκομμένες γραμμές στο σχήμα. Κάθε τετράγωνο κομμάτι που θα αφαιρεθεί έχει περίμετρο 8 cm. Πόση είναι η περίμετρος του σχήματος που θα μείνει;

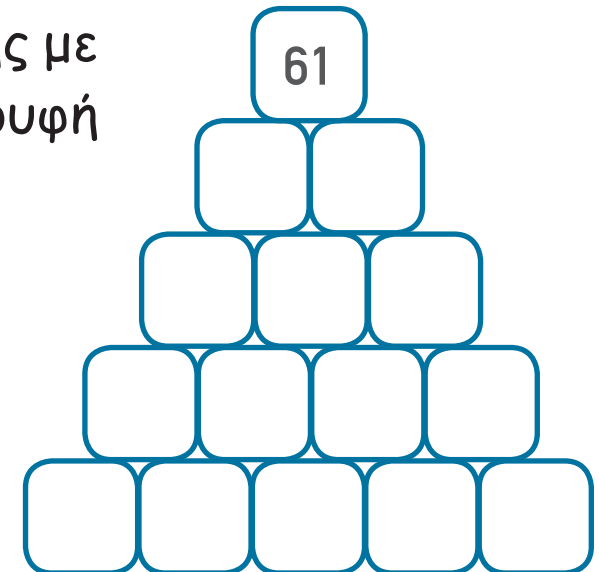

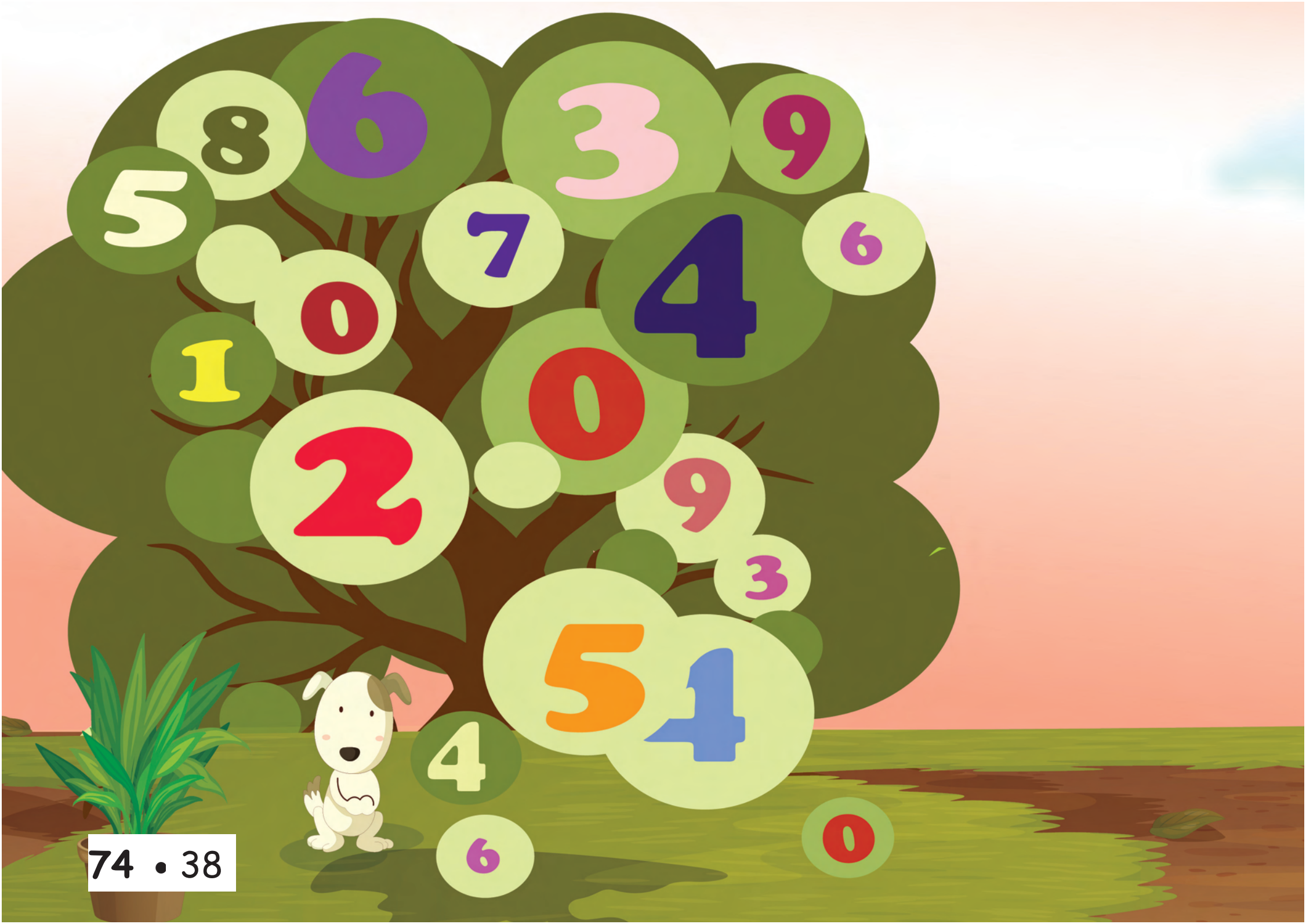

15. (α) Να συμπληρώσεις τις πυραμίδες με τους αριθμούς που λείπουν.

(β) Να συμπληρώσεις τη βάση της πυραμίδας πρόσθεσης με τους αριθμούς από το 1 μέχρι το 5, ώστε στην κορυφή της να βρίσκεται ο αριθμός 61.

ENOTHTA 12

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 1 ΚΑΙ 2

ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ

(α) Ο αστυνομικός ενημέρωσε τον οδηγό ότι έχει υπερβεί το όριο ταχύτητας.

Ποια μπορεί να ήταν η ταχύτητα του οδηγού;

(β) Ποια μπορεί να είναι η ταχύτητα του τρένου και του αεροπλάνου;

Οδηγώ με ταχύτητα 413
χιλιόμετρα την ώρα.

_____ χιλιόμετρα την ώρα

_____ χιλιόμετρα την ώρα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να γράψεις ολογράφως τους αριθμούς.

(α)

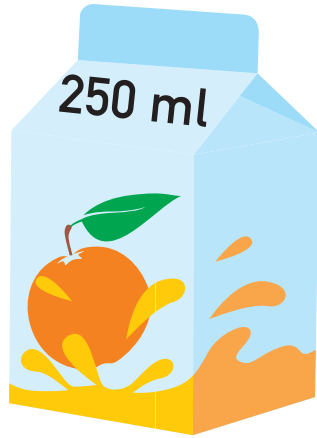

(β)

Εκατόν πενήντα

(γ)

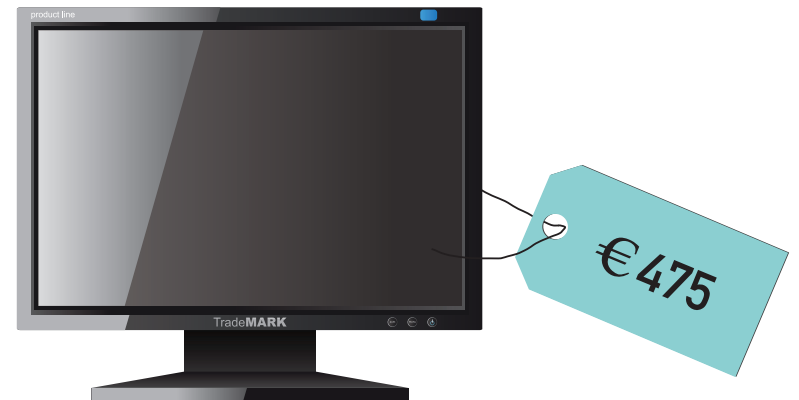
(δ)

(ε)

(στ)

2. (α) Να γράψεις την ποσότητα του νερού στον ηλεκτρικό βραστήρα.

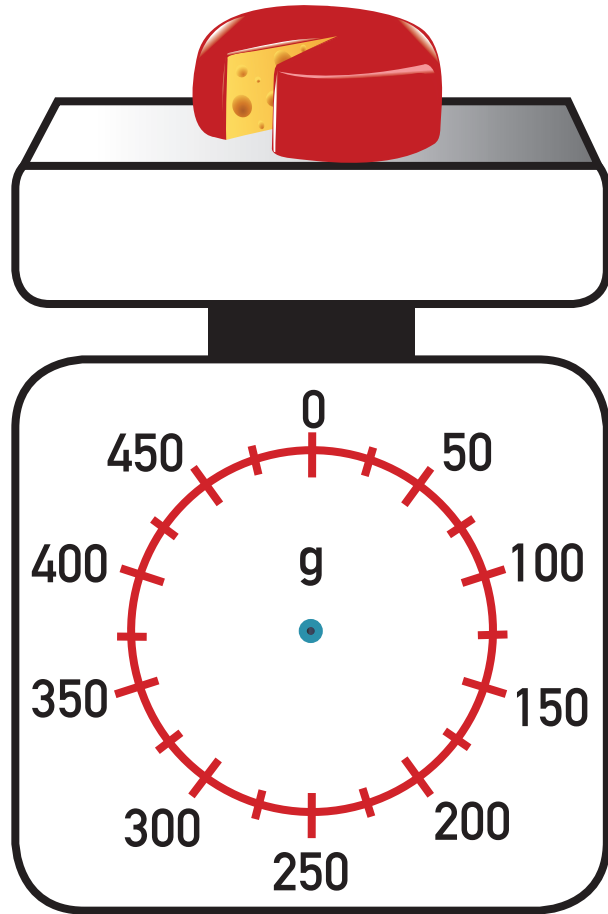
_____ ml

_____ ml

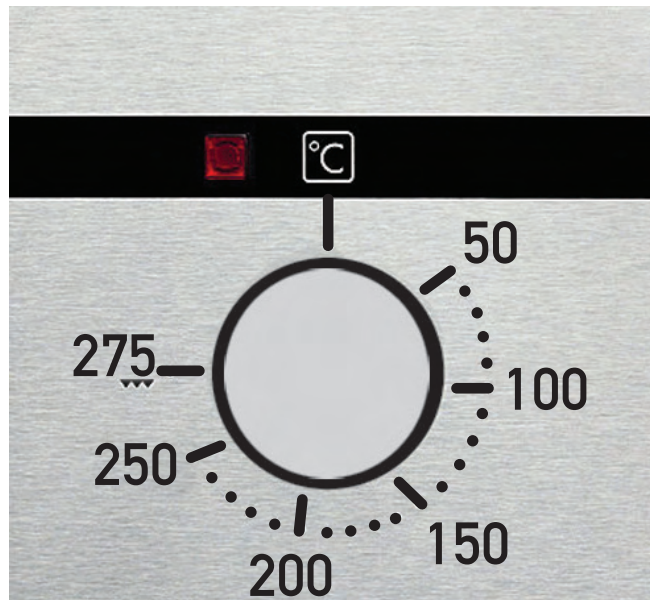

(β) Να σημειώσεις την ένδειξη στη ζυγαριά.

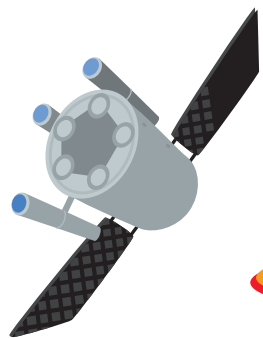
(γ) Να σημειώσεις τη θερμοκρασία στον θερμοστάτη του φούρνου.

Θα ψήσουμε τα μπισκότα σε θερμοκρασία 180° C.

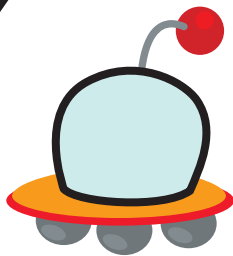

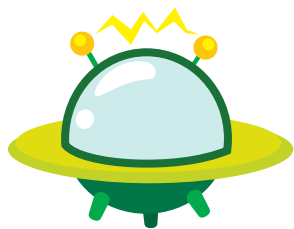
3. Σε ποιο πλανήτη μπορεί να προσγειωθεί κάθε διαστημόπλοιο; Να αντιστοιχίσεις, όπως στο παράδειγμα.

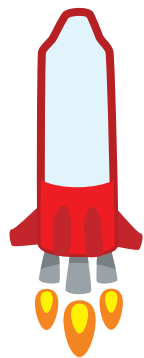
921

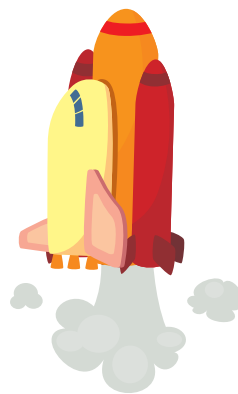
437

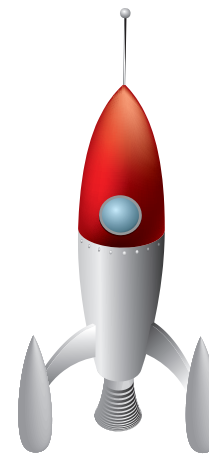
123

379

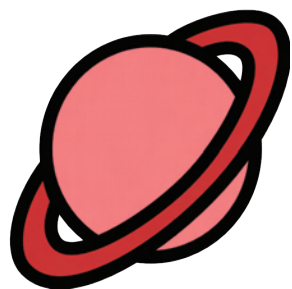
626

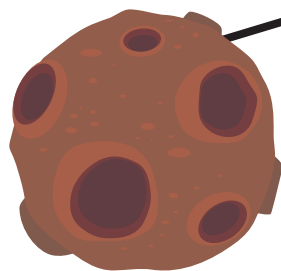
899

230

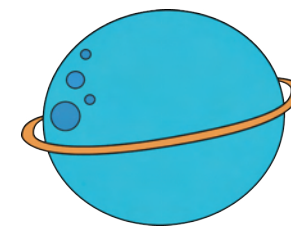
Περίπου 600

Κάτω από 300

Πάνω από 800

Περίπου 400

43 • 83

4. Να συμπληρώσεις το μοτίβο κάθε σειράς.

(α)	100	90	80	—	60	50	—	30	20	10	0
(β)	650	600	550	500	450	400	350	300	—	—	150
(γ)	220	200	180	160	—	120	100	80	—	40	20
(δ)	300	270	240	210	—	150	120	—	60	30	0
(ε)	440	400	—	—	280	240	200	160	120	80	40

5. Να γράψεις έναν αριθμό που είναι ανάμεσα στους αριθμούς που δίνονται.

113   119   121

362   366

479   481

496   502

537   540

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 3 ΚΑΙ 4

Θέλω να πάρω €820.

Ποια χαρτονομίσματα θα δώσει η ταμίας στον κύριο Γιώργο; Να βρεις διαφορετικούς τρόπους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

100 μολύβια

10 μολύβια

10 μολύβια

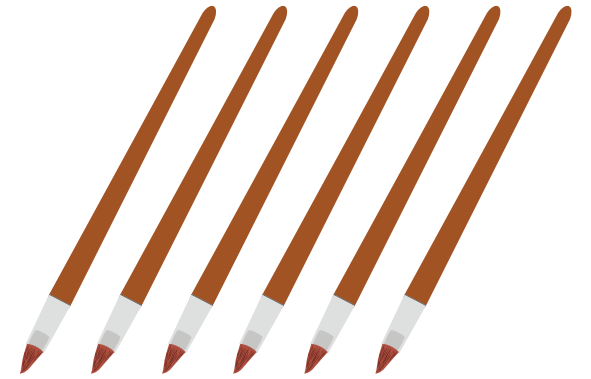
10 μολύβια

10 μολύβια

143 μολύβια

(α)

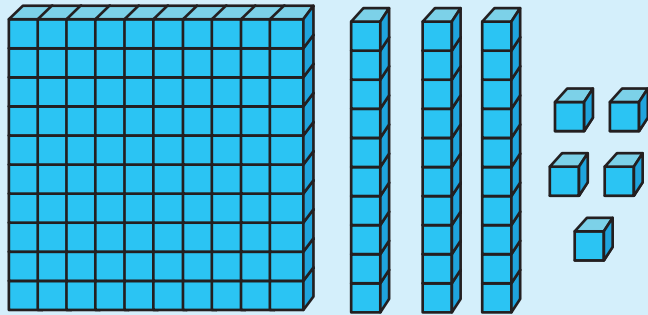

(β)

2. Να συμπληρώσεις τον πίνακα, όπως στο παράδειγμα.

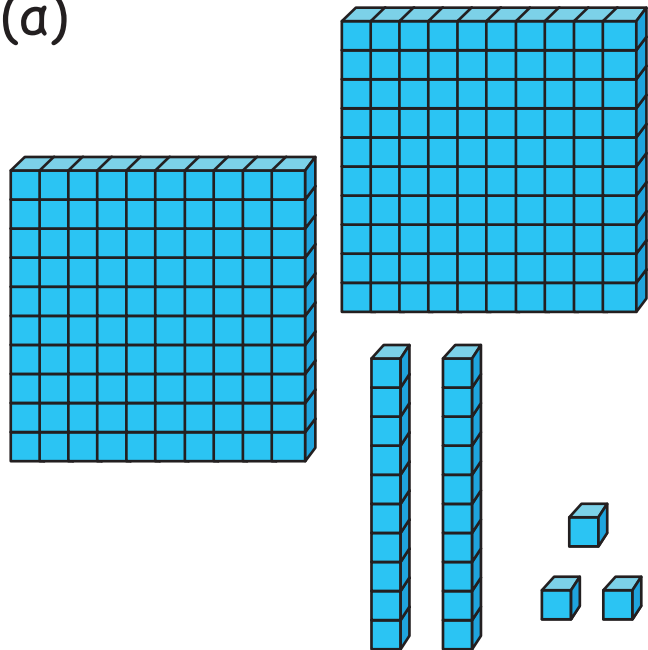

$$100 + 30 + 5 = 135$$

Εκατοντάδες	Δεκάδες	Μονάδες
1	3	5

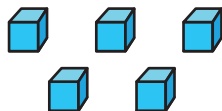
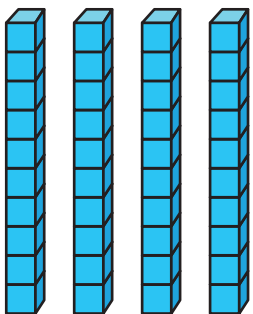
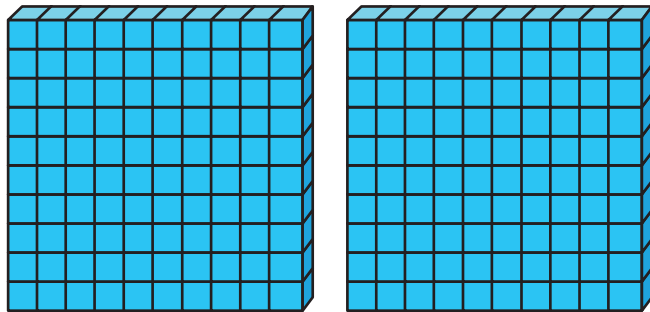
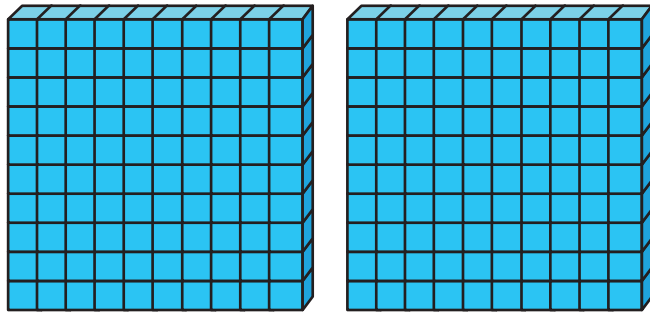
135

(α)

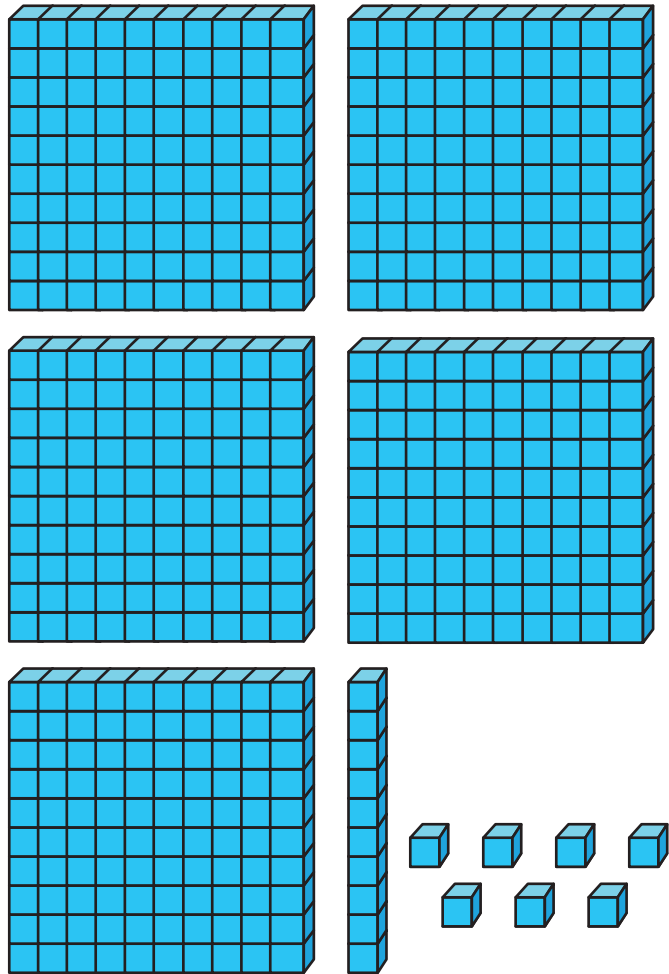
Εκατοντάδες	Δεκάδες	Μονάδες

(β)

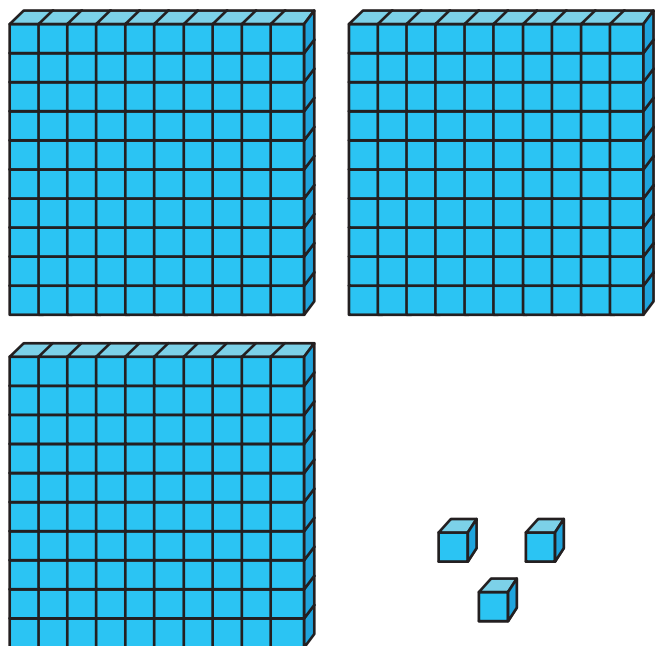
Εκατοντάδες	Δεκάδες	Μονάδες

(γ)

Εκατοντάδες	Δεκάδες	Μονάδες

(δ)

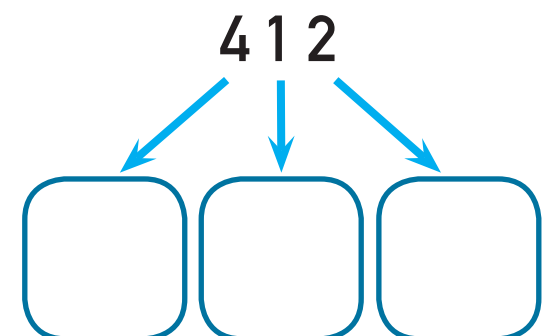
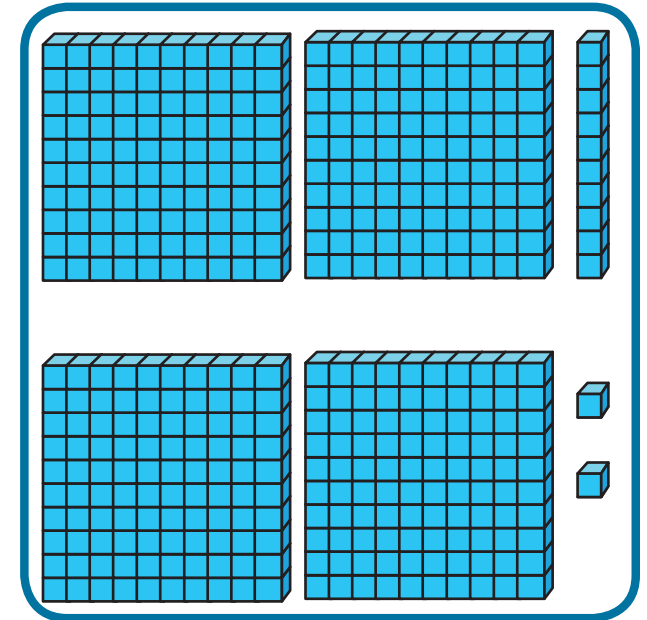
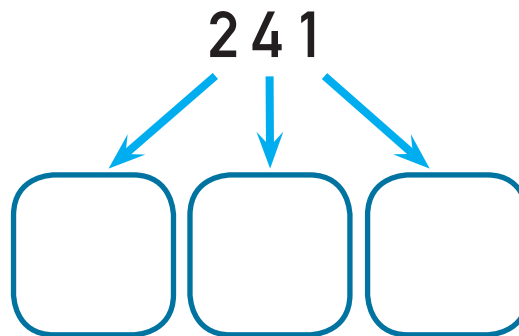
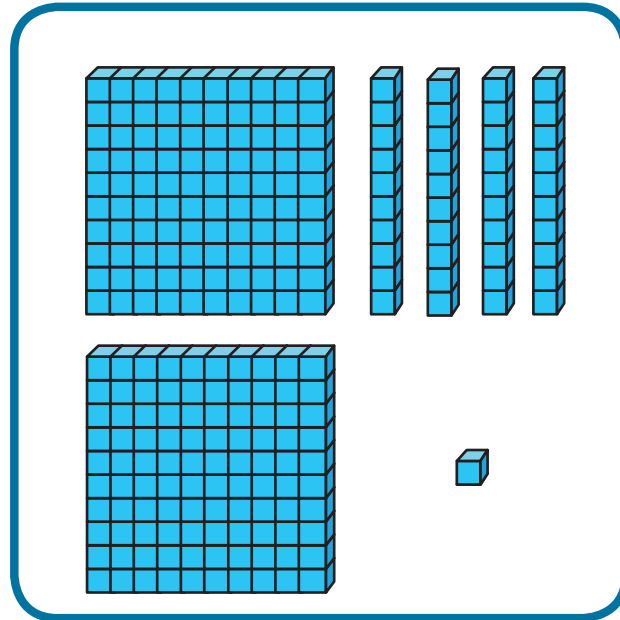
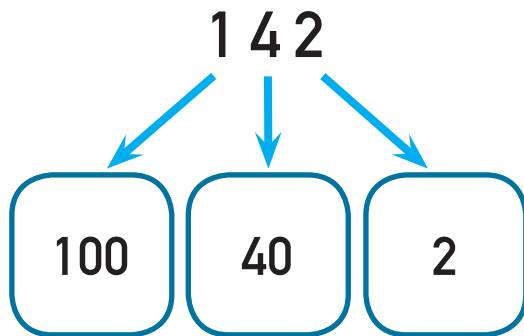
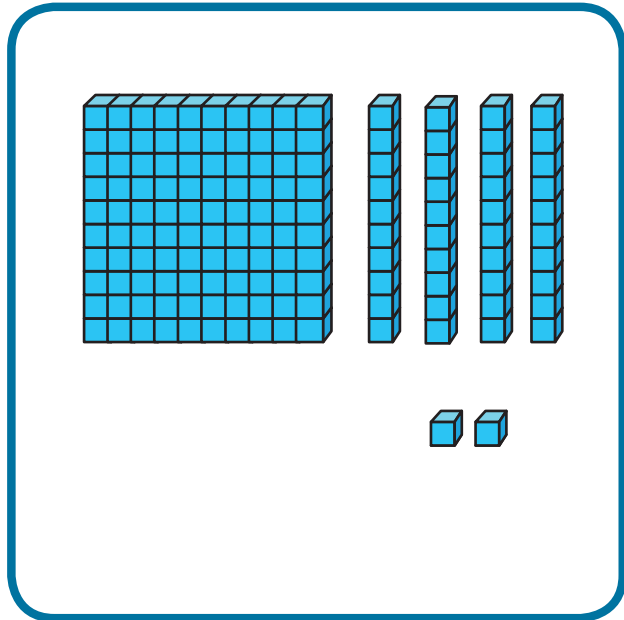
Εκατοντάδες	Δεκάδες	Μονάδες

---

3. (α) Να γράψεις την αξία των ψηφίων 1, 2 και 4 στους πιο κάτω αριθμούς, όπως στο παράδειγμα.

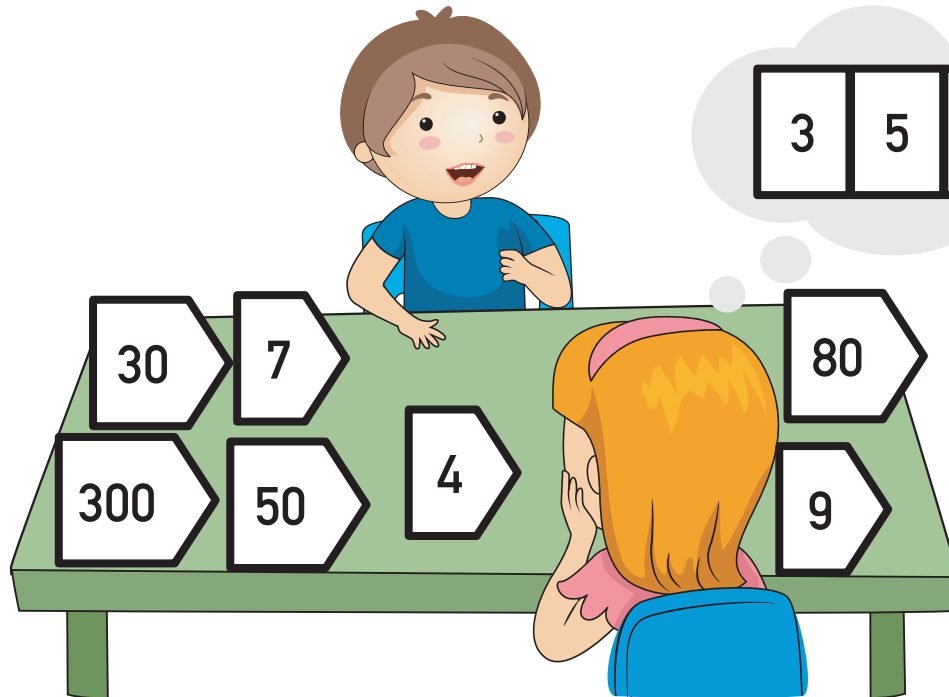

(β) Ποιους άλλους αριθμούς μπορείς να σχηματίσεις με τα ψηφία 1, 2 και 4, χρησιμοποιώντας μια φορά το κάθε ψηφίο;

4. Να χρησιμοποιήσεις τις κάρτες, για να σχηματίσεις τριψήφιους αριθμούς, όπως στο παράδειγμα.

354

ΜΑΘΗΜΑ 5

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Ποιους τριψήφιους αριθμούς
μπορεί να έφτιαξαν τα
παιδιά;

Να γράψεις όσες περισσότερες περιπτώσεις
μπορείς.

Χρησιμοποιήσαμε 5 κομμάτια
του υλικού Dienes.

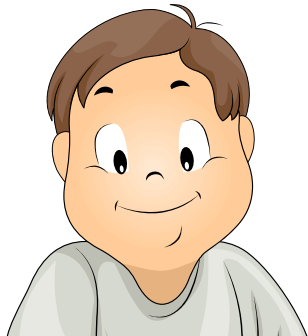

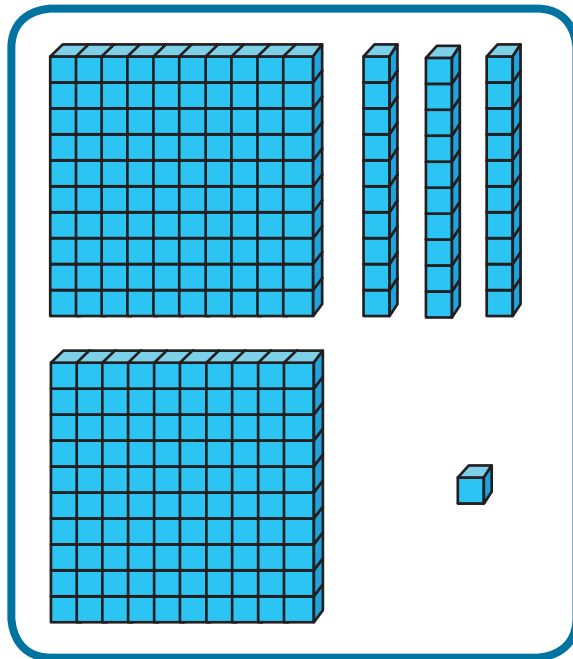
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

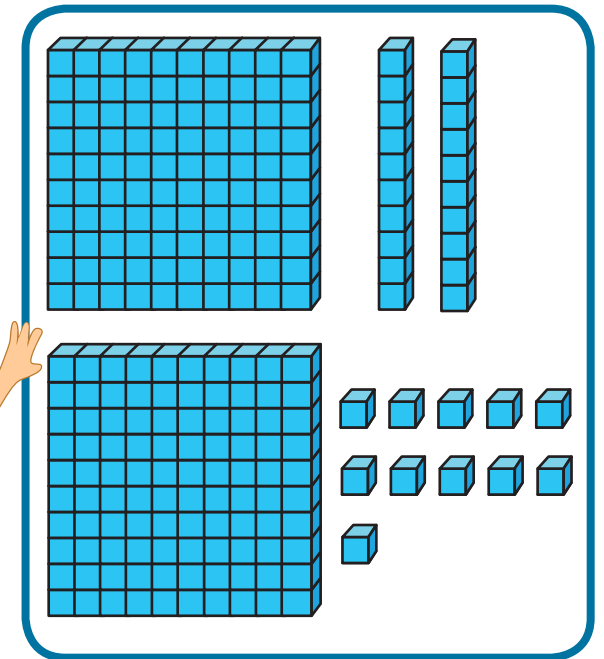
1. Να γράψεις τον αριθμό που σχημάτισε κάθε παιδί.

Λένος

Μαρίνα

(α) Τι παρατηρείς;

(β) Να εισηγηθείς έναν άλλο τρόπο αναπαράστασης του ίδιου αριθμού.

2. Συμφωνείς με την Ελένη; Να δικαιολογήσεις την απάντησή σου.

Υπάρχουν 53 δεκάδες
στον αριθμό 536.

Ελένη
50 • 99

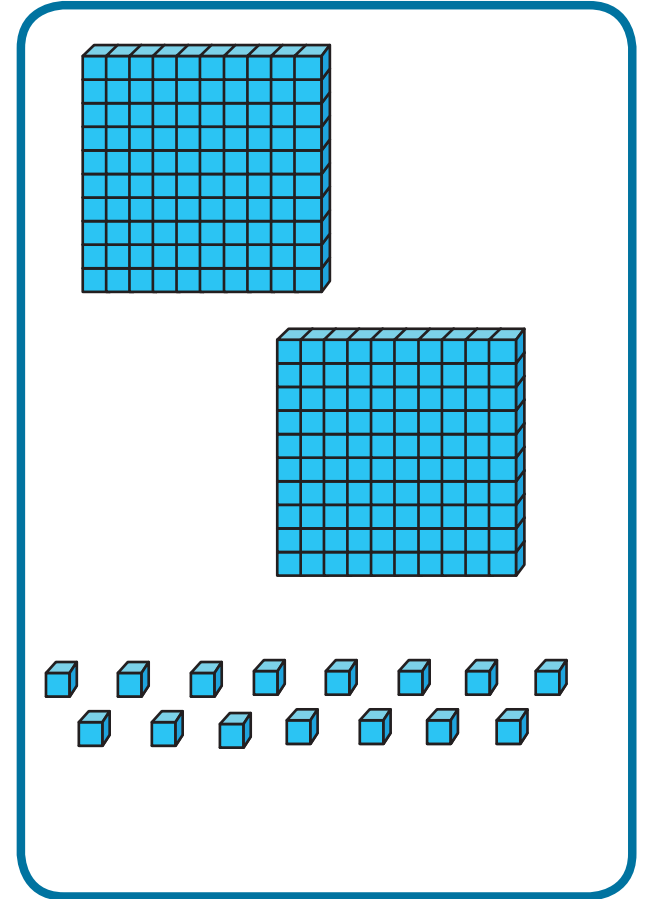
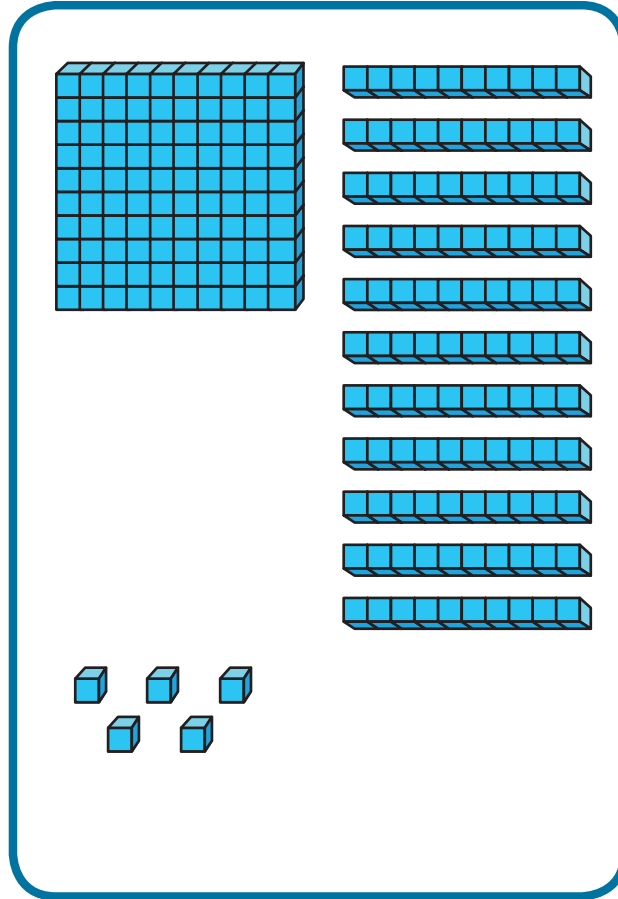
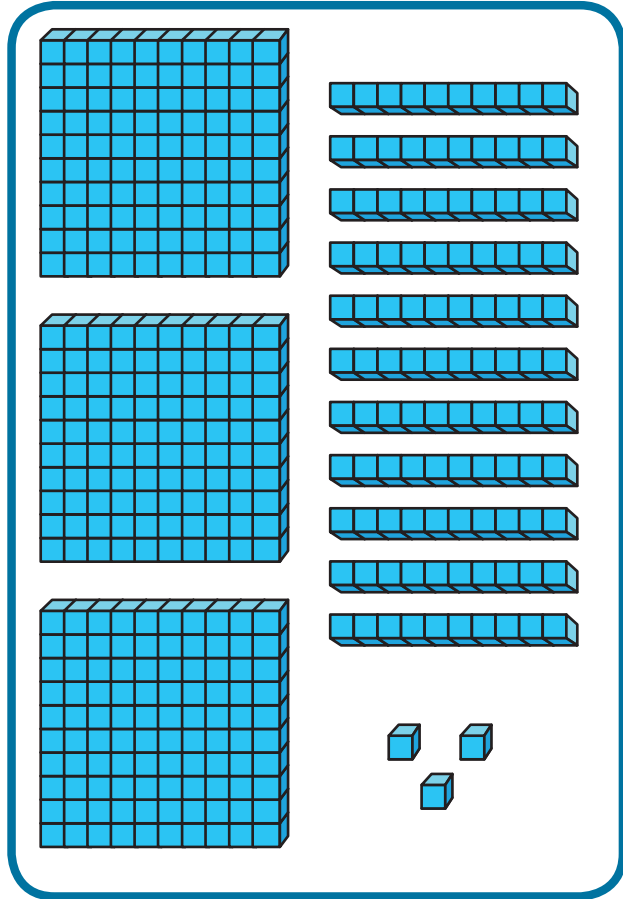

---

3. Να αντιστοιχίσεις με τον κατάλληλο αριθμό.

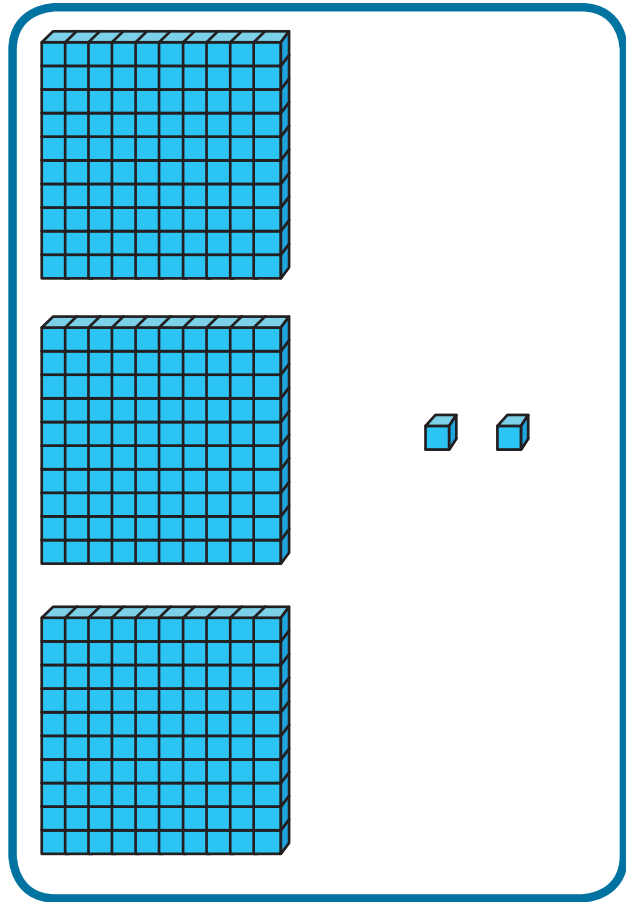

215

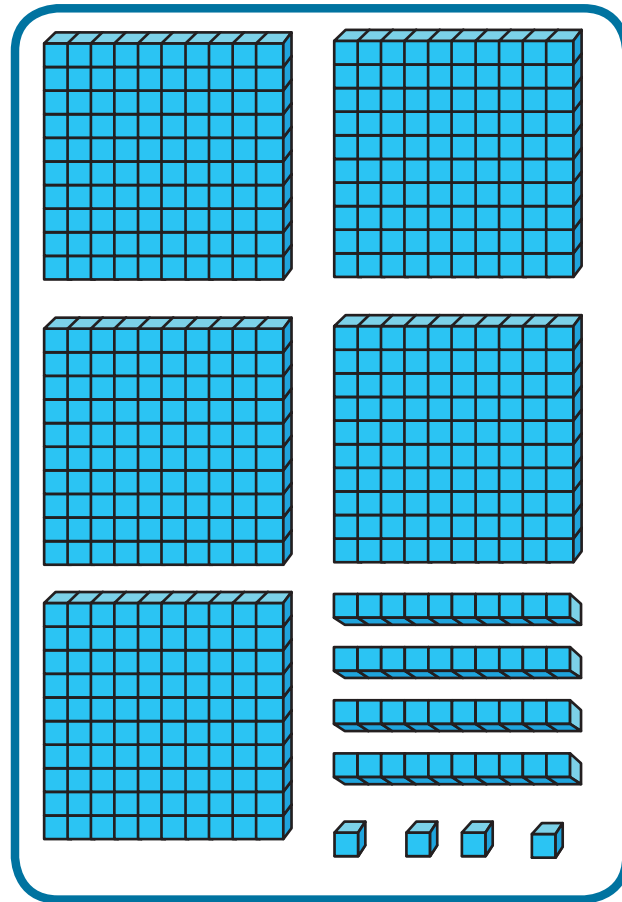
413

302

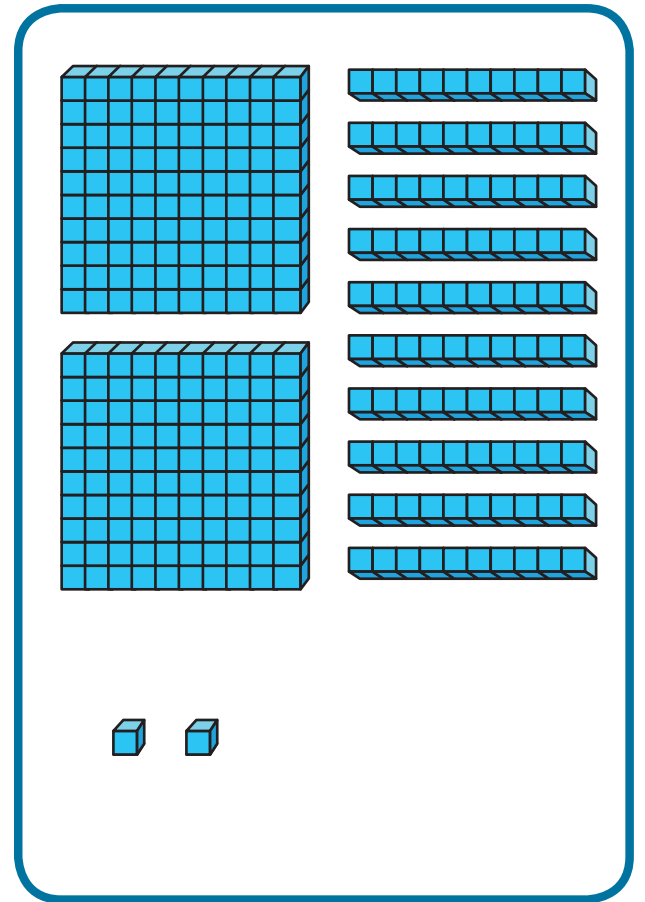
100 • 51

544

292

302

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 6 ΚΑΙ 7

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Να συμπληρώσεις.

467

$$400 + 60 + 7$$

$$400 + 50 + 17$$

$$400 + \square + 27$$

$$400 + \square + \square$$

$$300 + \square + \square$$

$$300 + \square + \square$$

308

$$300 + 0 + 8$$

$$200 + 100 + 8$$

$$200 + 90 + 18$$

$$200 + \square + \square$$

$$200 + \square + \square$$

$$100 + \square + \square$$

$$100 + \square + \square$$

$$\square + \square + \square$$

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να βρεις τις κάρτες που έχουν το ίδιο αποτέλεσμα, όπως στο παράδειγμα.

$500 + 50 + 8$

$300 + 40 + 35$

$500 + 30 + 28$

$300 + 70 + 5$

$100 + 60 + 38$

$300 + 30 + 45$

$100 + 70 + 28$

$200 + 30 + 11$

$100 + 50 + 48$

$200 + 40 + 1$

$700 + 50 + 44$

$200 + 20 + 21$

$700 + 70 + 24$

$700 + 60 + 34$

$500 + 40 + 18$

2. Να συμπληρώσεις τους αριθμούς, όπως στο παράδειγμα.

$$452 = 400 + 50 + \text{flower with } 2$$

$$394 = 300 + 90 + \text{flower}$$

$$275 = 200 + \text{flower} + 5$$

$$692 = 600 + \text{flower} + 2$$

$$751 = 600 + 150 + \text{flower}$$

$$874 = 700 + 170 + \text{flower}$$

$$881 = 700 + \text{flower} + 1$$

$$881 = 700 + \text{flower} + 11$$

3. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

Αφαιρώ

(a)

(β)

(γ)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 8 ΚΑΙ 9

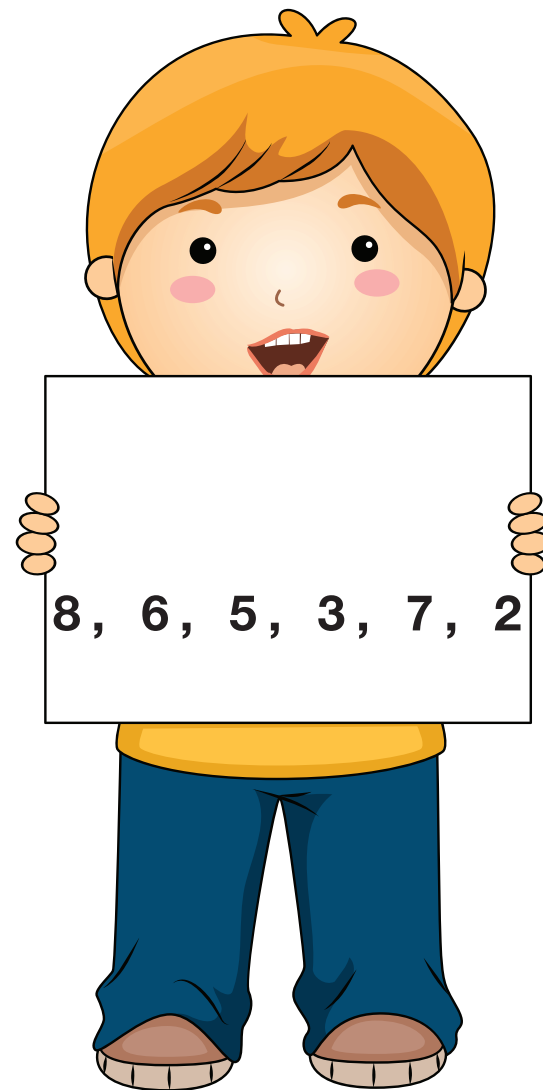

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

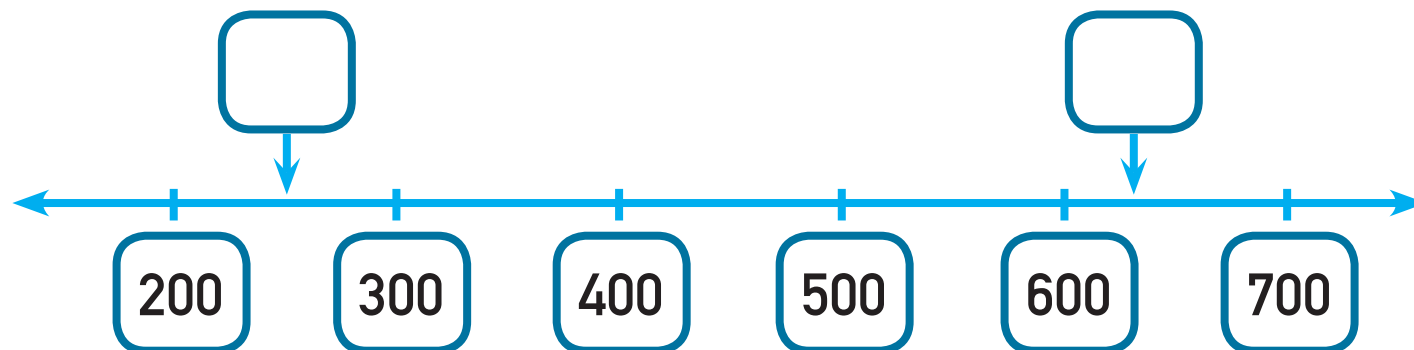

Να συμπληρώσεις την πιο κάτω αριθμητική γραμμή.

Να χρησιμοποιήσεις τα ψηφία μια φορά το καθένα.

8, 6, 5, 3, 7, 2

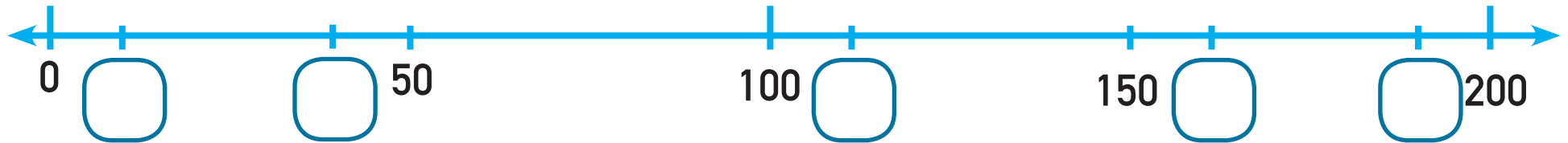

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να συμπληρώσεις την αριθμητική γραμμή.

40, 190, 115, 10, 165

2. Να τοποθετήσεις τους αριθμούς στην αριθμητική γραμμή, όπως στο παράδειγμα.

(α)

115

150

185

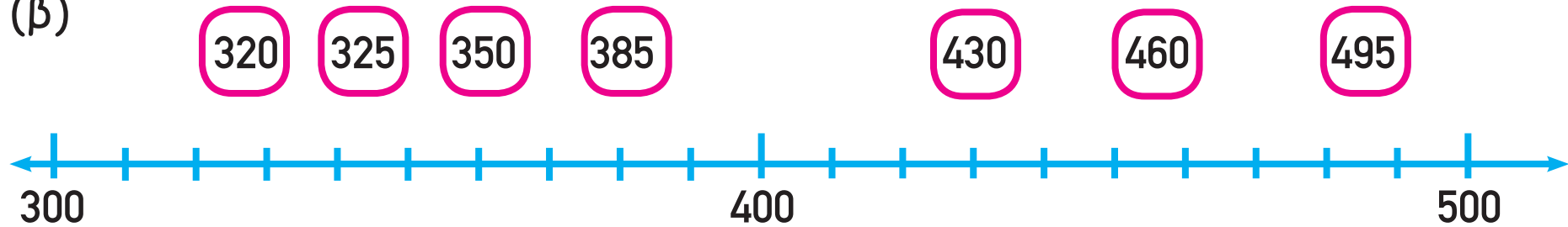
265

295

108 • 55

(β)

3. Να γράψεις πέντε αριθμούς μεταξύ των αριθμών 600 και 699, από τον μικρότερο στον μεγαλύτερο.

○ ○ ○ ○ ○

4. Να γράψεις τον προηγούμενο και τον επόμενο αριθμό σε κάθε περίπτωση.

(α) 430

(β) 369

(γ) 500

(δ) 199

5.

Το 316 είναι **μεγαλύτερο**
από το 114.

$$316 > 114$$

Το 543 είναι **μικρότερο**
από το 967.

$$543 < 967$$

(α) Να συμπληρώσεις με τα σύμβολα $>$, $<$ όπως στο παράδειγμα.

$457 \quad \square \quad 451$

$457 \quad \color{red}{>} \quad 298$

$327 \quad \square \quad 881$

$901 \quad \square \quad 389$

$642 \quad \square \quad 602$

(β) Να συμπληρώσεις τους αριθμούς, όπως στο παράδειγμα.

$987 \quad \color{red}{>} \quad 115$

$320 \quad \color{red}{>} \quad \square$

$865 \quad \color{red}{>} \quad \square$

$\square \quad \color{red}{<} \quad 441$

$\square \quad \color{red}{<} \quad 197$

4. Να βάλεις στη σειρά τις αποστολές με βάση το χρόνο διάρκειάς τους, ξεκινώντας από αυτή που είχε τη μικρότερη διάρκεια.

Απόλλων 13: 142 ώρες

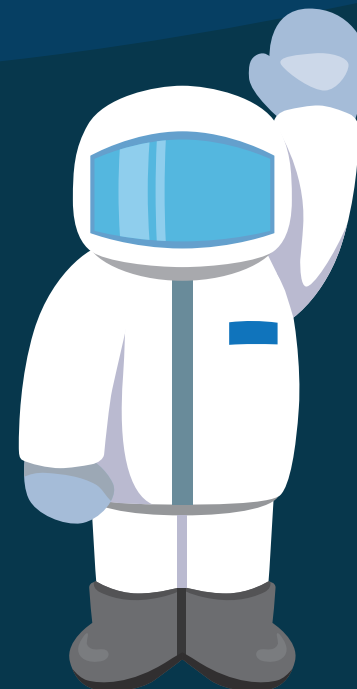
Απόλλων 17: 301 ώρες

Απόλλων 16: 265 ώρες

Απόλλων 14: 216 ώρες

Απόλλων 15: 295 ώρες

Blank lined area for writing the answer.

5. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

968

79

841

324

$$79 < 324 < 841 < 968$$

(α) 499   501   241   541

$$\square < \square < \square < \square$$

(β) 901   299   878   178

$$\square < \square < \square < \square$$

(γ) 718   309   695   704

$$\square > \square > \square > \square$$

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 10 ΚΑΙ 11

ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ

(α) Τι μπορεί να θέλει να μετρήσει το κάθε παιδί;

Άρης

Βάσω

Άρης	
Βάσω	

(β) Να μετρήσεις το μήκος ενός αντικειμένου με τη ρίγα και ενός αντικειμένου με τη μετροταινία. Να συμπληρώσεις τον πίνακα.

Ρίγα	
Αντικείμενο	Μήκος

Μετροταινία	
Αντικείμενο	Μήκος

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Ο Μάικ Πάουελ κατέχει το παγκόσμιο ρεκόρ στο άλμα σε μήκος με επίδοση 8 m και 95 cm.

Τα ζώα με τη μεγαλύτερη επίδοση στο άλμα σε μήκος:

Λαγός 3 m

Καγκουρό 5 m

Πούμα 9 m

Βάτραχος 1 m

(α) Να συγκρίνεις το άλμα του Μάικ Πάουελ με τα άλματα των ζώων.

(β) Πόσο μπορεί να είναι το δικό σου άλμα; _____

(γ) Να μετρήσεις την επίδοσή σου στο άλμα σε μήκος και να τη συγκρίνεις με τις πιο πάνω επιδόσεις.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1.

$$1 \text{ m} = 100 \text{ cm}$$

Έχεις ύψος 1 m
και 28 cm.

130

120

Άρα έχω ύψος
128 cm.

(β) Να βρεις στην τάξη αντικείμενα που έχουν μήκος μεγαλύτερο ή μικρότερο από 1 m.

Μικρότερο από 1 m

Μεγαλύτερο από 1 m

2. Να συμπληρώσεις.

Μέτρα (m)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Εκατοστόμετρα (cm)	100									

3. Να συμπληρώσεις με τα σύμβολα $<$, $>$, $=$, όπως στο παράδειγμα.

$$3 \text{ m} = 300 \text{ cm}$$

(α) $5 \text{ m} \square 450 \text{ m}$ (β) $8 \text{ m} \square 800 \text{ cm}$ (γ) $30 \text{ m} \square 30 \text{ cm}$

4. Ποια μονάδα μέτρησης θα χρησιμοποιήσεις, για να μετρήσεις τα πιο κάτω αντικείμενα;

το μήκος ενός παπουτσιού

μέτρα

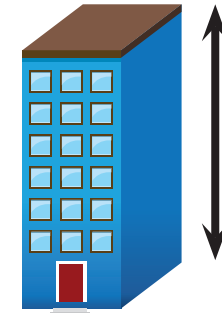
εκατοστόμετρα

το ύψος ενός κτηρίου

μέτρα

εκατοστόμετρα

το μήκος ενός αεροπλάνου

μέτρα

εκατοστόμετρα

το ύψος ενός φορτηγού

μέτρα

εκατοστόμετρα

το μήκος ενός κινητού τηλεφώνου

μέτρα

εκατοστόμετρα

το μήκος ενός αεροπλάνου

μέτρα

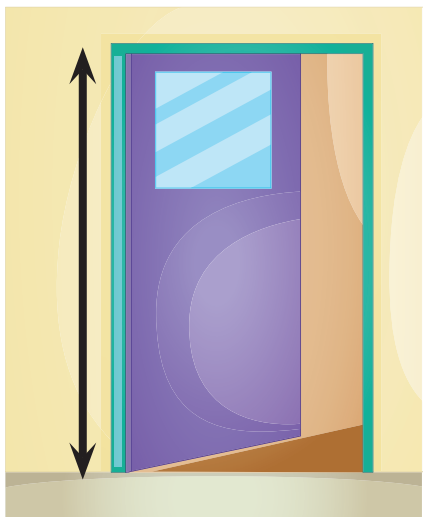
εκατοστόμετρα

5. Να εκτιμήσεις και να μετρήσεις:

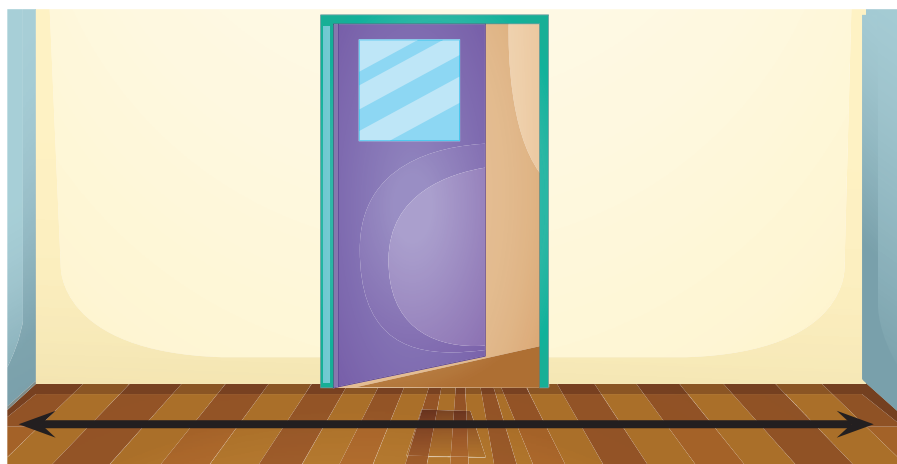
(α) το ύψος της πόρτας της τάξης σου

Εκτίμηση:

Μέτρηση:

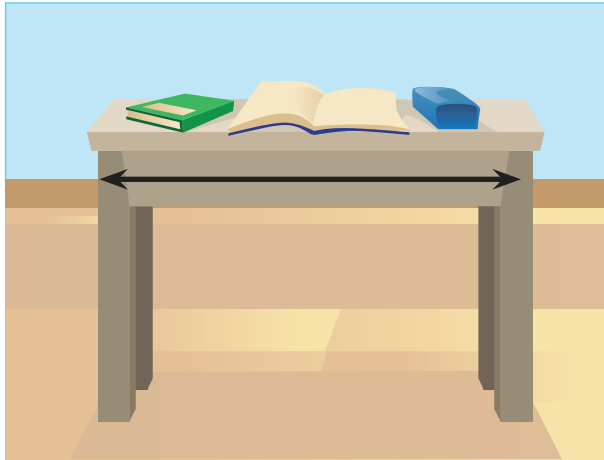
(β) το μήκος του δαπέδου της τάξης σου

Εκτίμηση:

Μέτρηση:

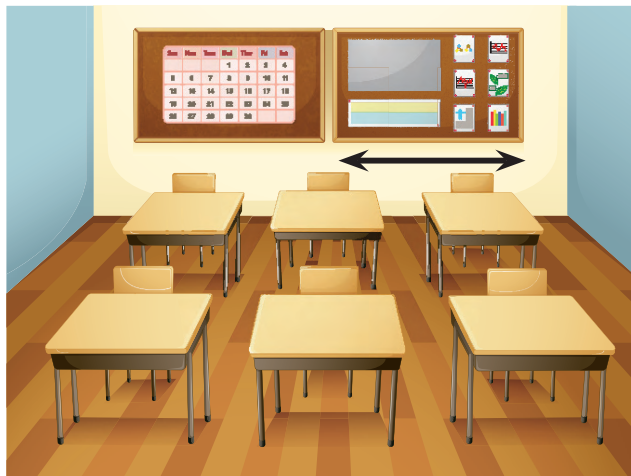
(γ) το μήκος του θρανίου σου

Εκτίμηση:

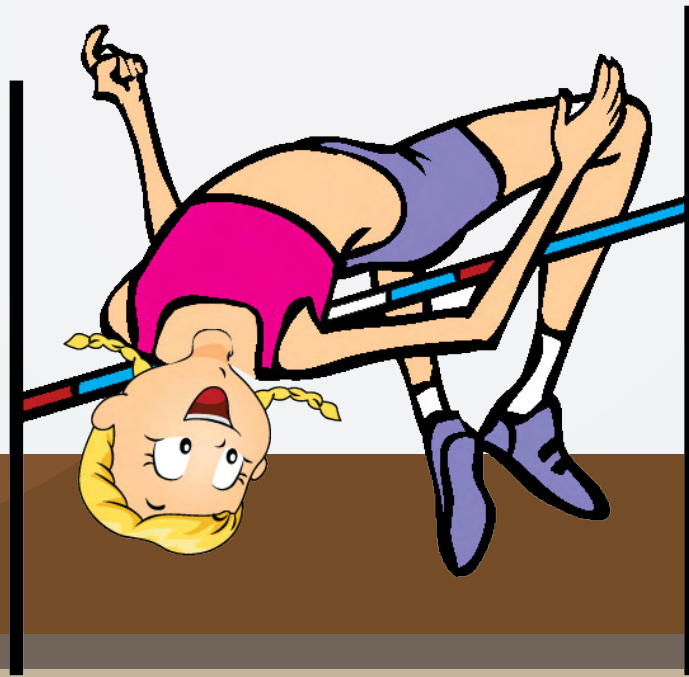
Μέτρηση:

(δ) το μήκος της πινακίδας της τάξης σου

Εκτίμηση:

Μέτρηση:

6. Στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής ο Γιώργος, ο Κωνσταντίνος και η Μαρία κάνουν άλμα σε ύψος.
- Το άλμα του Κωνσταντίνου ήταν 10 cm μεγαλύτερο από το άλμα του Γιώργου.
  - Το άλμα της Μαρίας ήταν 6 cm μεγαλύτερο από το άλμα του Κωνσταντίνου.
  - Το άλμα της Μαρίας ήταν 128 cm.

Ποιες από τις πιο κάτω προτάσεις είναι ορθές;

Το άλμα του Κωνσταντίνου είναι μεγαλύτερο από 1 m.	
Το άλμα της Μαρίας είναι μικρότερο από το άλμα του Γιώργου.	
Το άλμα του Γιώργου είναι μικρότερο από 1 m.	
Το άλμα της Μαρίας είναι περίπου 2 m.	

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ

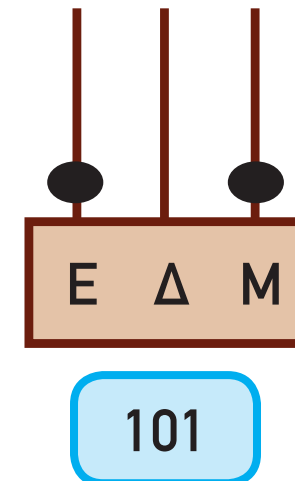
1. Να βάλεις σε κύκλο την αξία του ψηφίου με κόκκινο χρώμα, όπως στο παράδειγμα.

4 87		4 00	40	4
6 8 2		800	80	8
3 02		300	30	3

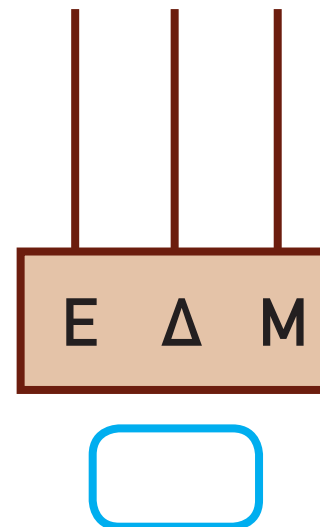
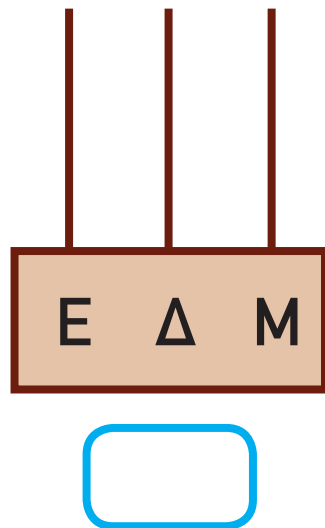
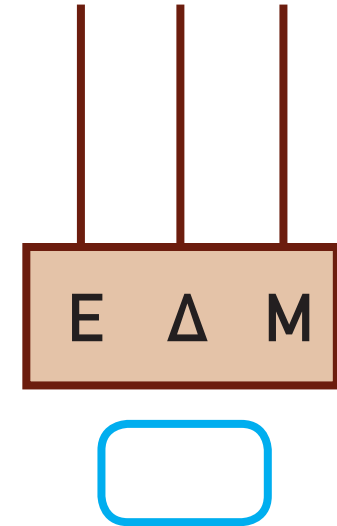
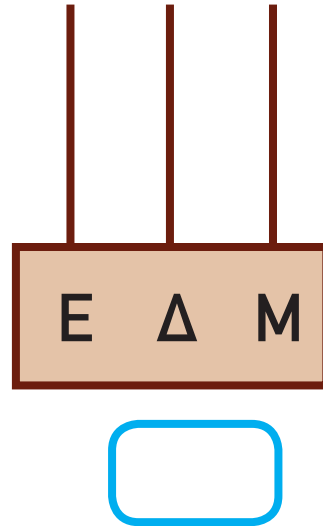
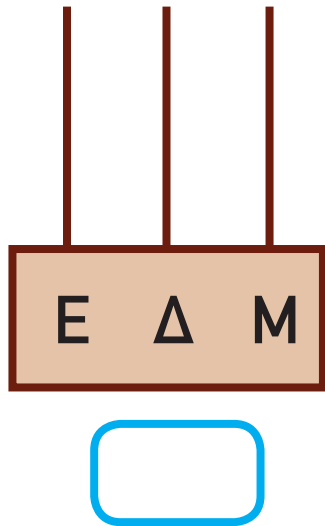
7 00		700	70	7
1 20		200	20	2
5 55		500	50	5

2. Ο Μάρκος έφτιαξε τον αριθμό 101 στο αριθμητήριο, χρησιμοποιώντας 2 χάντρες.

Ποιους άλλους αριθμούς μπορείς να φτιάξεις, χρησιμοποιώντας μόνο δύο χάντρες;

3. Να βάλεις σε κύκλο τον σωστό αριθμό.

- Ο αριθμός είναι περιττός και όλα τα ψηφία του είναι διαφορετικά.
- Το ψηφίο των δεκάδων είναι άρτιος αριθμός.
- Το ψηφίο των εκατοντάδων είναι μεγαλύτερο από το ψηφίο των μονάδων.

263

941

221

984

4. Να βρεις τον αριθμό των παιδιών του σχολείου της Κατερίνας.

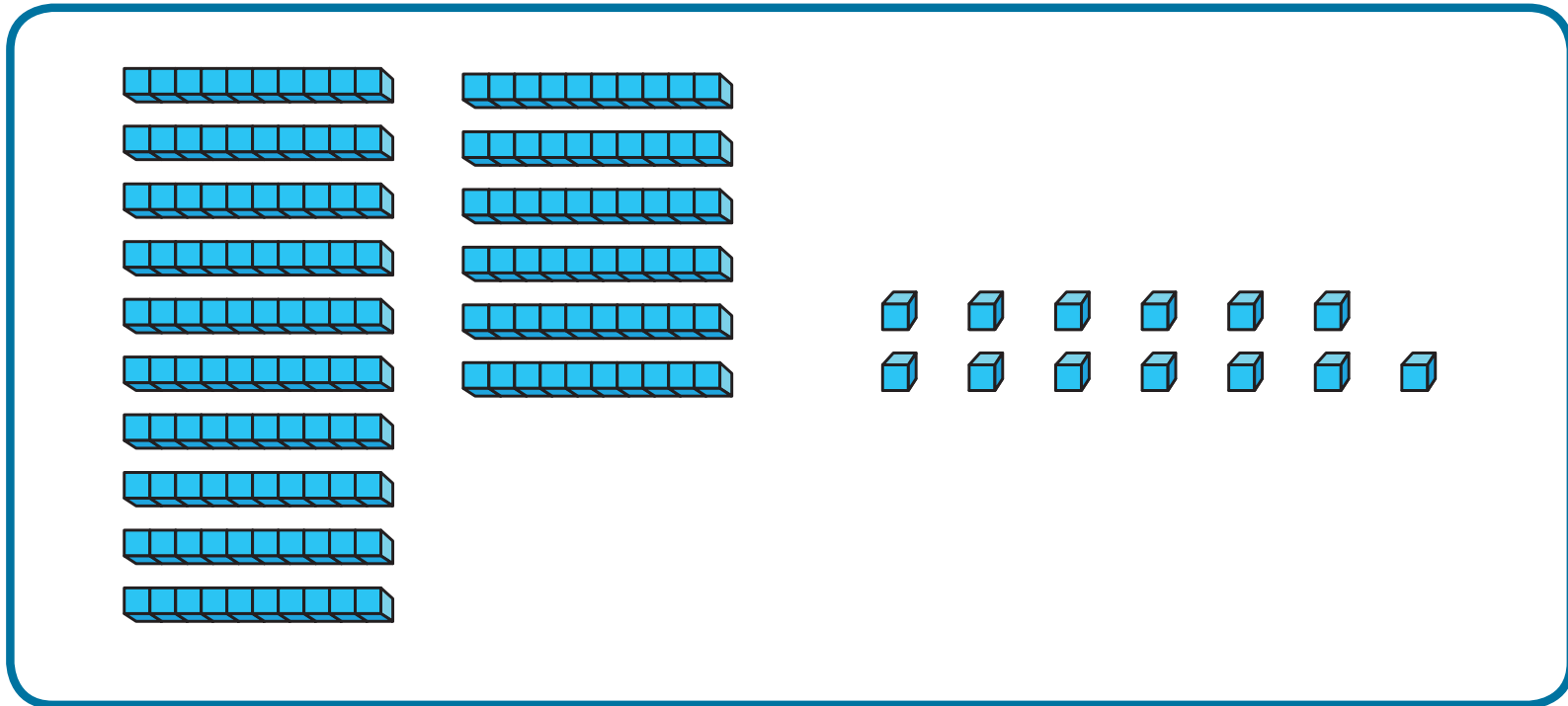
- Τα παιδιά στο σχολείο μου είναι περισσότερα από 200 και λιγότερα από 300.
- Το ψηφίο των δεκάδων είναι 5.
- Το ψηφίο των εκατοντάδων είναι διπλάσιο από το ψηφίο των μονάδων.

Πόσα παιδιά φοιτούν στο σχολείο της Κατερίνας;

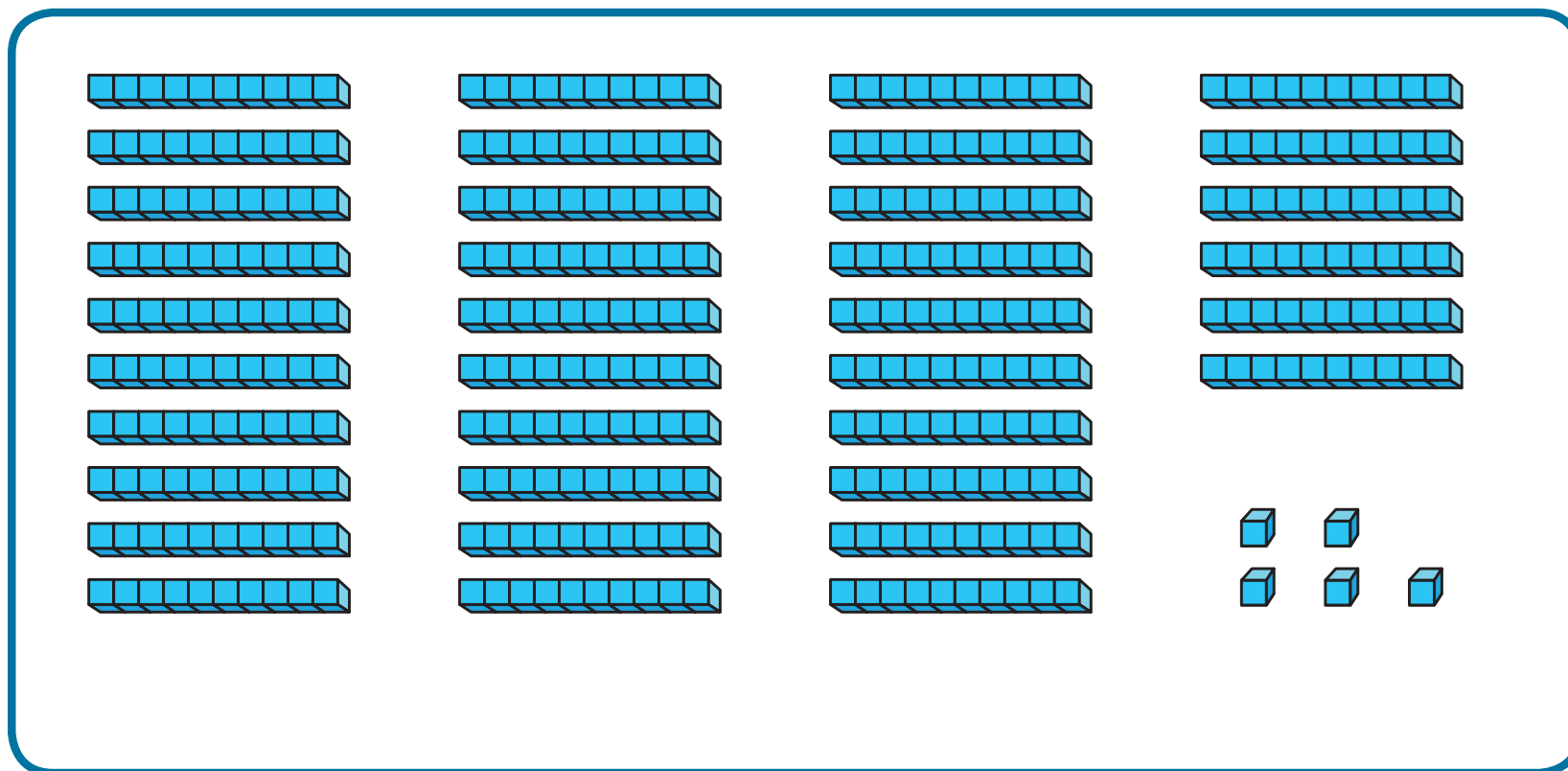

5. Ποιος είναι ο αριθμός;

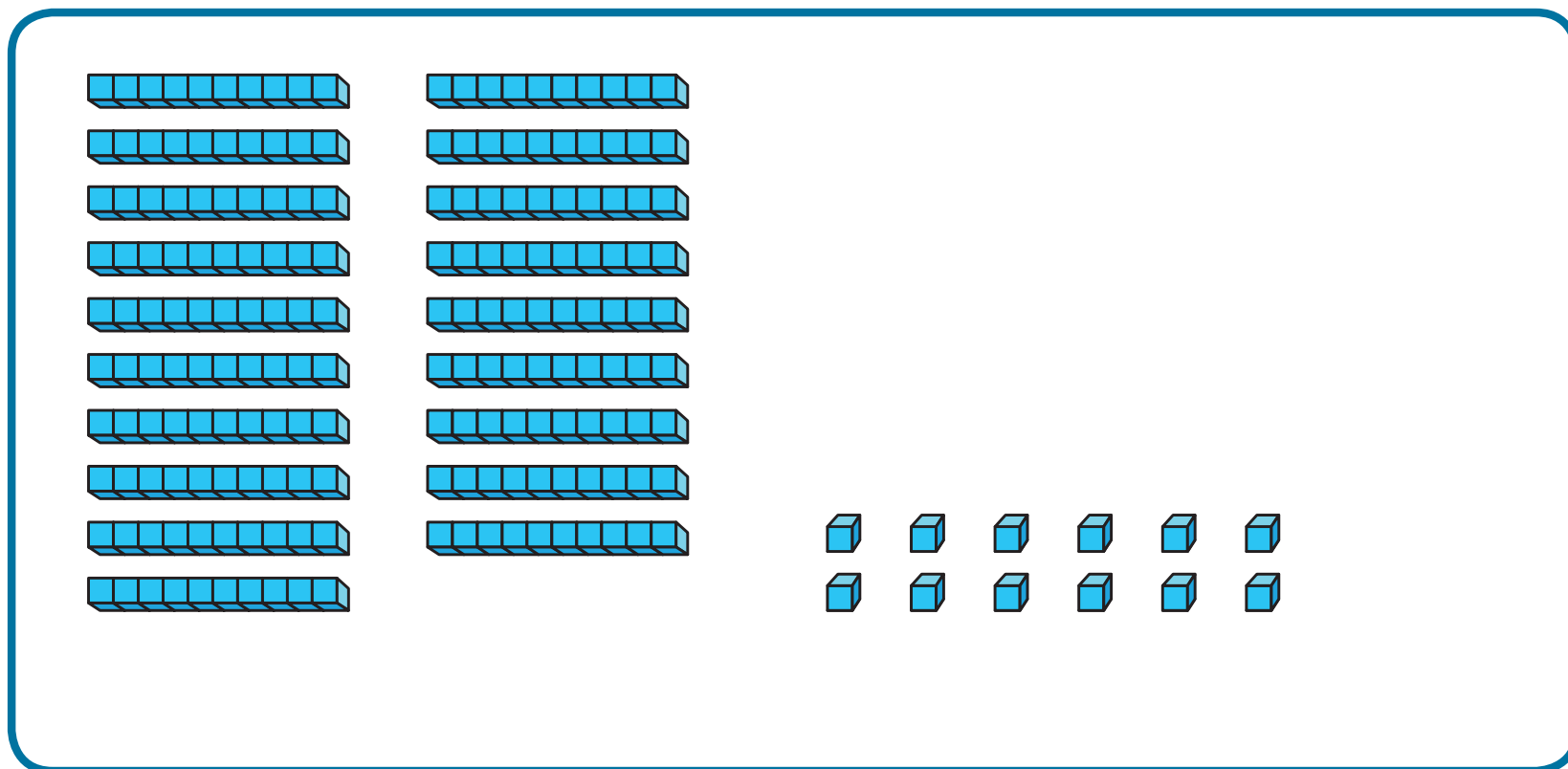
(α)

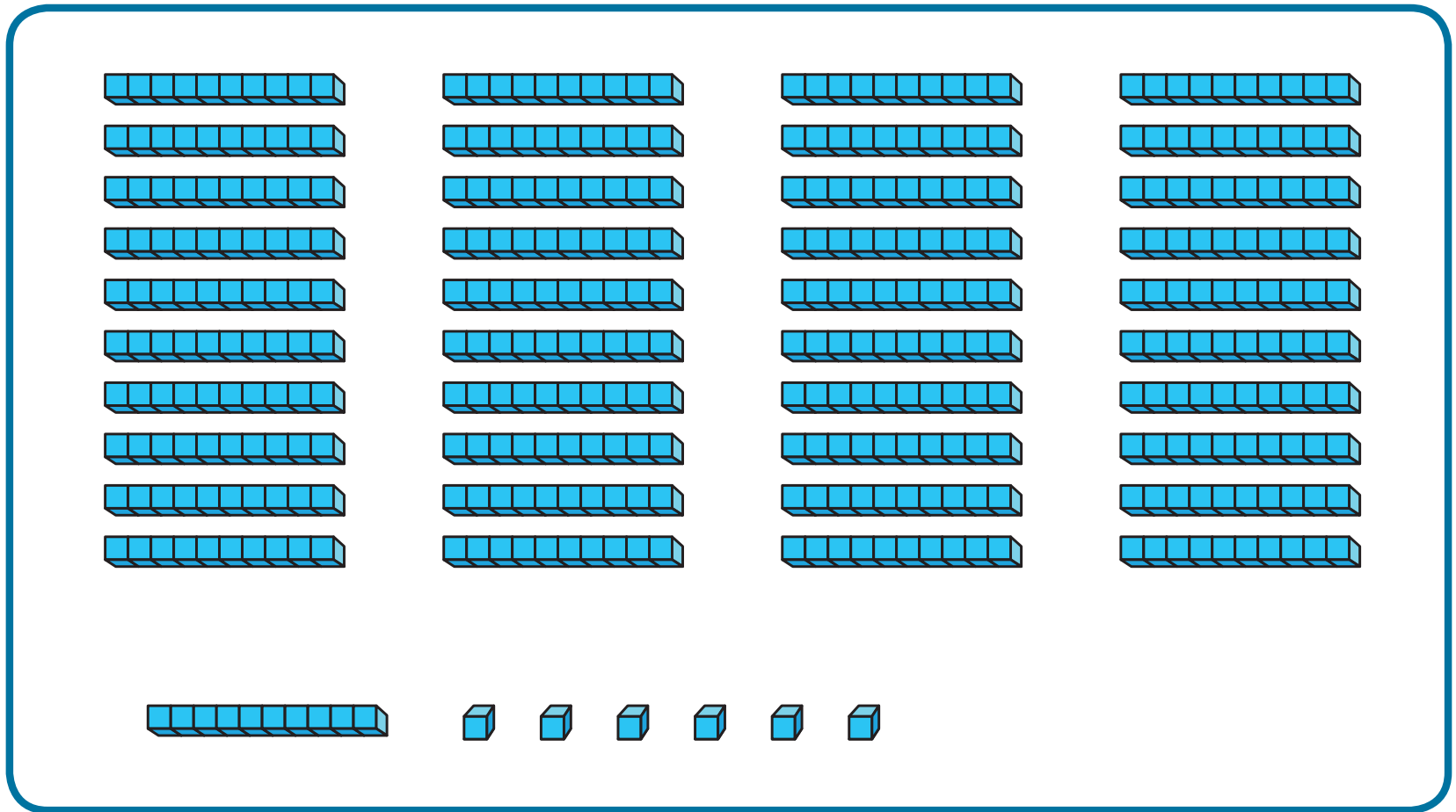
(β)

(Y)

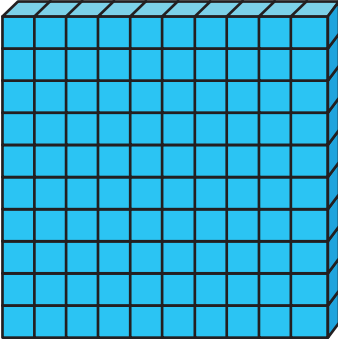

(δ)

6. Να συμπληρώσεις τον πίνακα, για να σχηματίσεις τον αριθμό 675, όπως στο παράδειγμα.

 Εκατοντάδες	 Δεκάδες	 Μονάδες	Μαθηματική πρόταση
5	17	5	$500 + 170 + 5 = 675$
4			
2			
0		15	

7. Να γράψεις τους αριθμούς σε σειρά, αρχίζοντας από τον μικρότερο.

592, 600, 590, 602

_____, _____, _____, _____

464, 554, 594, 634

_____, _____, _____, _____

799, 802, 801, 798

_____, _____, _____, _____

925, 890, 907, 808

_____, _____, _____, _____

8. Να συμπληρώσεις τους αριθμούς που λείπουν.

(α)

101	102	103	104	105				109	
	112	113			116	117	118		
		123	124	125	126	127	128		

(β)

378		

(γ)

	406	

$$136 \cdot 69$$

9. Να χρησιμοποιήσεις τα ψηφία 1, 4 και 8 όσες φορές θέλεις το καθένα, για να κατασκευάσεις τριψήφιους αριθμούς, οι οποίοι να είναι:

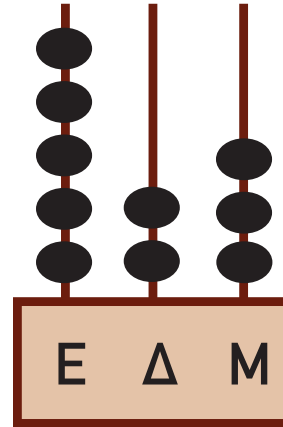
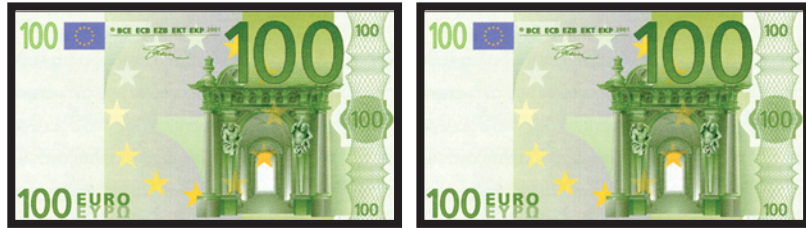
(α) μικρότεροι από το 300

(β) μεγαλύτεροι από το 800

(γ) μεγαλύτεροι από 400 και μικρότεροι από 500

10. Να αντιστοιχίσεις.

$$600 + 3 = \square$$

603

234

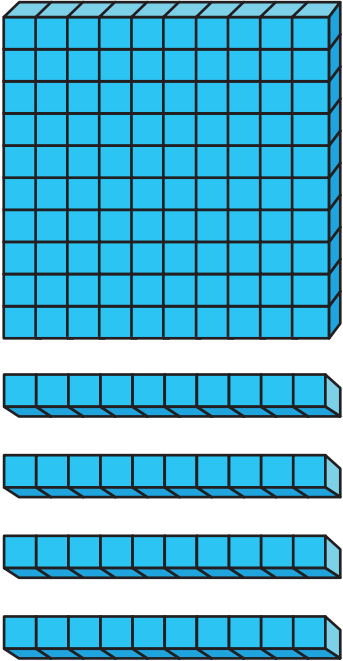
523

532

138 • 70

$$500 + 2 + 30 = \square$$

104

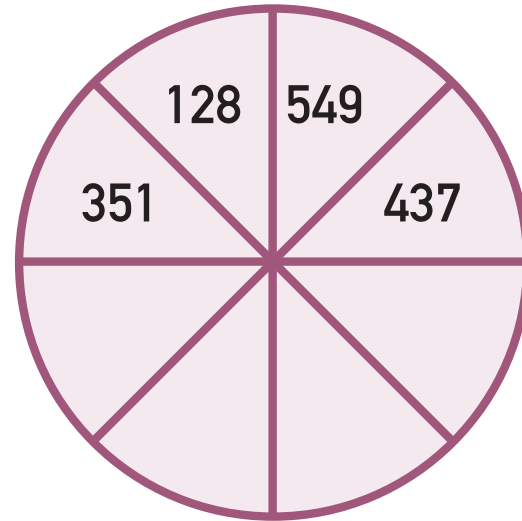
140

204

70 • 139

11. Να συμπληρώσεις τον τροχό με τριψήφιους αριθμούς, ώστε το πλήθος των άρτιων αριθμών να είναι ίσο με το πλήθος των περιττών αριθμών.

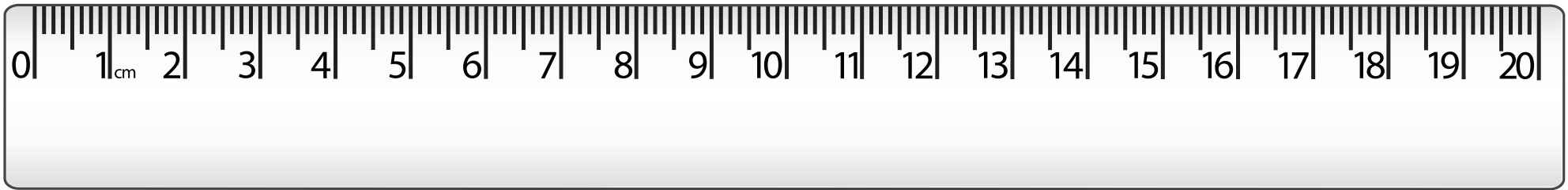

12. Να σημειώσεις τις ορθές προτάσεις.

- Υπάρχουν περισσότεροι από 1000 μαθητές στο σχολείο μου.
- Τα €1000 δεν είναι αρκετά για την αγορά ενός καινούριου αυτοκινήτου.
- Το ύψος του σχολείου μου είναι μεγαλύτερο από 1000 m.

13.

Αν το σχοινί τεντωθεί, ποιο μπορεί να είναι το μήκος του;

14. Τα παιδιά σχεδίασαν στον πίνακα μια γραμμή με μήκος 178 cm. Ποιες μπορεί να είναι οι διαστάσεις του πίνακα;

15. Ένα μολύβι έχει μήκος 18 cm. Πόσα τέτοια μολύβια χρειάζεται να ενωθούν, για να έχουν μήκος ίσο με μια ξύλινη ρίγα με μήκος 1 m;

